

ભાગ ૧ લો.

રચીને પ્રસીદ્ધ કરનાર,

—મશહુર શાહેર—

રાણા શીવલાલ કેસુર ઓલપાડવાલા

ઠે૦ ઓલપાડ બજારમાં (જી. સુરત.)

—તે શાહેર સુરતના—

અબદુલહુશેન બાકરભાઇના સાગરીદ.

આવૃતી ૧લી — પ્રત ૧૦૦૦

સંવત ૧૯૭૯ — સને ૧૯૨૩

કીમત રૂ. ૦-૮-૦

બરાનપુરી ભાગોળ ભાજીવાળી પોળમાં આવેલા શ્રી "અજીત વીજય" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં હરગોવનદાસ હરજીવનદાસે છાપ્યું.

[illegible] કલગી ગાયન સંગ્રહ.

ભાગ ૧ લો.

ખ્યાલ ઘનનો રંગત લંગડી ભિરદુ—૧.

મંગલ મુરતી મોરીઆ ગજાનન ગવરીનંદન સીરી ગણેશ,
પ્રથમ આપકો. પુજે હે નારદ સારદ સેસ મહેસ—ટેક.
એક સમે કઈલાસ ગીરીપર બેઠે સીવ સંકર ભગવાન
પ્રેમીઆ જીસે. કહેને લગે બાત એક સુનધર ધ્યાન
મય તપ કરને જાતા હુ ગંગા કે તીર જંગલ દરમ્યાન
તુમે હુવારો. રહો કઈલાસ બાગ સુંદર અસ્થાન.

સેર.

કેહેને લગી સીવ સે સતી કર પારબતી પર ના મહે
સુને ભવનમે એખલી કયા રહું સુંદર સામ હે
નામે જાને દુતુમે તપ કરને ગંગા ધામ હે
સતીકો સમજાકર કહે સંકર તું કર એક કામ હે.
પ્રગટ કરના એક પુત્ર સતી રહે ખેલ લગા આનંદ હમેશ
પ્રથમ આપકો. પુંજે હે નારદ સારદ સેસ મહેસ.

ચોક—૧.

તપ કરનેકો ચલે સદાશીવ તનપે ઓઢ મૃગ છાલા હે
ડાક ઓર ડમરૂ. સીવકે ગલે રૂંઢકી માલા હે
તનપે રમાઈ ભસ્મ હાથમે દંડ કમંડલ આતા હે
આકે શીવને. તીર ગંગાપે આસન ડાલા હે

સેર.

આસન જમા કર બેઠે સીવ પુરણ હો ગએ ધ્યાનમે
બન રહે તલ્લીન સંકર અપને ધ્યાન ઓર ગીયાનમે
કઈલાસ પર કરે સોચ સતી [illegible] [illegible]મે
પ્રગટ કરૂં એક પુત્ર [illegible] [illegible] [illegible]મે
પ્રગટ કરૂં સુત સીવકે બચનસે [illegible] [illegible] હે [illegible]
પ્રથમ આપકો. પુજે હે નારદ સારદ સેસ મહેસ

ચોક—૨.

હુકમ ચડા સીર સીવકા સતીને તનસે મેલ નીકાલા હે
ઓહી મેલકા બના ગણપતી સજીવન ડાલા હે
સુરતી મનોહર શોભે અનોપમ સુંદર રૂપ સવાલાહે
ઉનકે પીછે સતીને પ્રગટ કરી એક બાલા હે.

સેર.

ધનકો ચોકી પર રખા ગવરીને અપને દુવાર પર
ભીતર ન આને દેના કીસકો કહે સતી સમજાએ કર
નાહાનેકો બેઠી જા સતી ઓ અપને ભોવનકે ભીતર
ઈતનેમે આએ હે મુની નારદ વાહાં કઈલાસ પર
નહી ભવન સીવ સતી પુત્ર દો કાહાસે લાઈ મુની કરતે હુવેસ
પ્રથમ આપકો પુંજે હે નારદ સારદ સેસ મહેસ.

ચોક—૩.

આએ હે મુની ગંગા ત્રઠપે જાહા સીવ તપ કરતે બનમે
ઈધર તપ કરતે ઊધર દો પુત્ર ખેલે હે ભોવનમે
સુનકે બચન વાહા નારદ મુનીકે સીવકો ક્રોધ ચડા મનમે
આયે દુવાર સીવ દેખા દરવાજે ચોકી ધન આંગનમે.

સેર.

ક્રોધ કર આયા સદાસીવ ભીતરકો જાને લગા
ધન ખડા ચોકી પર ઓ સીવસંકરકો અટકાને લગા
કીનકે હુકમસે જોગી જંગલકા ભીતર જાને લગા
દેધકા એક સીવકો ઓહી ધનરાજ ધમકાને લગા
માહા ક્રોધ સંકરકો ચડા હુવે રકત લોચન છુટે કેસ
પ્રથમ આપકો પુંજે હે નારદ સારદ સેસ મહેસ.

ચોક—૪

સીવને ચડાયા ચાંપવો ધનને ગદા ત્રીશુલ કર ધારા હે
પીતા પુત્રકા વાહા પર હુવા લો જુધ અપારા હે
માહા ક્રોધસે સીવને સંકટ એક ધનુસ લો કરમે ધારા હે
ઓહી બાણસે સદાસીવને ગણપતકો મારા હે.

સેર.

સરકો છેદા — દ્ર રથ — જાપડા અસમાનપે
મંદ-મ જા કહ સતીસે સીવ ભાકે અપને જાનપે.
દરવાજે મારા પુત્ર કાહાસે લાઈ કહે પર કાનપે
એસા જુલમ કીઓ કીના સીવ તુંનને મેર સંતાનપે.

તપકો અતેકી કહાયા તુમને કીઓ શીવ તનમે
પ્રથમ આપકો પુજે હે નારદ સારદ સેસ મહેસ.

ચોક—૫.

આહા પસ્તાને લગે હે સીવ સચી બાતમે દીઆ બરદાન
નાહક મારા પુત્ર ખડિસોચે સીવસંકર ભગવાન
રોરો કે બાહા કહે સતી શીવ કીઓ મારા મેરા સંતાન
કરો સજીવન નહીતો નીકાલુગી મે અપના જાન.

સેર.

પારબતીસે કહેતે સીવ જીંદા કરૂ મે બાલ હે.
ગણુકો કહા સીવને લાદો સર ધુંઢકે તતકાલ હે.
ના મીલા સરબનમે ગણુને કહા સીવસે હાલ હે.
કોઈ ઓર મસ્તગ લાદો જલદીસે છુટે જંજાલ હે.
હાએ કાટ ગજરાજકા મસ્તગ સીવને સજીવન કીઆ ગણેશ.
પ્રથ આપકો પુજે હે નારદ સારદ સેસ મહેસ.

ચોક—૬.

સુંઢ પુત્રકા દેખ સીવસે કહે ગવરી સીવ અવીના
દેખ પુત્રકો જહાંમે હોવેગી અપની હાંસી.
સબ દેવનકે દેવલમે પરથમ પુંજા હોગી ખાસી.
એહ બરદીના ધનકો પ્રથમ પુંજા સીવ કઇલાસી.

સેર.

ઉસ દીનસે પરથમ પુંજતે ત્રઈ લેકમે સર નામ;
રખ હમારી લાજ તું ધનરાજ આજ સુદામ હે
કહે કથકે ખ્યાલ એ શીવલાલ જીનકા નામ હે
રહેતા હે ઓલપાડ ઘાચી વાડમે મુકામ હે
બસો હમારી જીભ્યાપે ભમાકી પુત્રી સરસ્વતી હમેશ
પ્રથમ આપકો પુંજે હે નારદ સારદ સેસ મહેસ.

ખ્યાલ દેવચંદનો રંગત લંગડી ગુજરાતી—૨

હોય સતી શુભ મતી અતીતે પતીને સમજે દેવ સમાન.
પતીને અરથે મરે સતી દીએ પતીને જીવતદાન—ટેક.
બ્રામપુર એક નગર અનોપમ પરમ શુભ સુંદર સ્થાન
નગર શેઠ એક વસે ત્યાં સોમચંદ મોટો ધનવાન.

પરમ ચીત સમુખી શેઠની સ્ત્રી હતી બહુ ચતુર સુજાન.
સુખ સીંધુમા હતા લવલીન દીનવીના સંતાન.

સેર.

સુખ માલવલીન પણ પુત્ર વીના દુખી ઘણો
કરે ભગતી શ્રીમાહાદેવની એક ચીતથી બંને જણો
દયાના સીંધુ ગણો દીનદાસને અરજમાં ભણો
સહુ વાતથી સુખી હું પણ પુત્ર વીના દીન હામણો

દાહરો.

લીધી દેવાની માનતા. જમવા એકવાર રાંધતા
આપી દેવે સુખ સાંતા. આપ્યો પુત્ર પ્રસંન થઈ
પુત્ર કમલવદનજી. સોભે મોહનમદનજી.
નામ આપ્યું દેવચંદનજી. વધાઇ ઘેરે ઘેરમાં ગઈ

ચાલ છોટી.

થઓ દેવચંદ તે પાંચ વરસનો તનજી.
બીજા શેઠની પુત્રી અમરીત બત્રી લક્ષંનજી.
દેવચંદનના બ્રામણે તેનાથી કીધા લગનજી.
માબાપ જોઈને ખુસી થઆ ઘણું મંનજી.

દોહરો.

ધોલ મંગલ તો ગાયે નારીઓ ધુમ ધામ થઈ રઈ.
અનેક દાન દીધા બ્રામણને તેમા મણા કંઈ નઇ.
થઆ લગન એ દેવચંદના ન થાસે કોઇના તેના સમાન.
વતીને અરથે. મરે સતી દીએ પતીને જીવતદાન.

ચોક—૧.

સુખ દુખી નીદરામા લીન થઇ સુતો હતો દેવચંન દીનરાત.
સ્વર્ગવાસી થઆ સોમચંન પીતા મહું દુખની વાત.
વીસ વરસની ઉમર થઈ પછલથી મુવા સગાડુ માત.
આ દુનીઆમા રહ્યું નથી કોઇ પછી. કરે આંસુ પાત.

સેર.

કીનીઆ સહુ કરવા પછી તે શીખ્યો છે બહુ ચાલજી.
નીચની સંગત કરી લુટાવ્યો સહુ ધન માલજી.
પરનારની સંગત અને લાગ્યો જુગારી ખ્યાલજી.
દુખી થવા લાગ્યો રહ્યો નહી પાસે કાણો વાલજી.

દાદરો.

પછી દીલમાતે એમ ધારે જાવું હું સાસરે મારે
સસરો મારી વઉને સણગારે કરૂ એવો ઉપાએજી.
વસ્ત્ર સણગાર ઉતારી પછી તેને નાંખુ હું મારી
વાત કોઈ જાણે ન મારી બઉ મનમા હરખાએ જી.

ચાલ છોટી.

જુગારી લાલ પછી સાસર પક્ષમાં આવ્યા
સાસુ એ જમાઇને મોતીની થાળે વધાવ્યા
સતીએ પતીને પ્રેમે કરી બોલાવ્યા
મારા પ્રાણપતી દાસી પર ક્યા બહુ લાવ્યા

દોહરો

ભોજન કીધા ભાવતા સાક પાક પકવાન
જમાડયા સતીએ પતીને આપ્યા ફોફલપાન
રંગ મેહેલમા ગઆ અતી દીલ સતી પતીને આપે માન
પતીને અરથે મરે સતી દીએ પતીને જીવત દાન.

ચોક—૨.

અંગીઆકારી હુ દાસી તમારી સેવા ઇછું પ્રાણ પતી
કમલ નેનશી નીહાલી ખુસી થઈ દીલ દાસી અતી
નખ સીખથી ઉતારે આરતી સતી અતી કરી શુભ મતી
અંતકરણથી પતીની સેવા કરતી રતી રતી

સેર.

ચરણ તલાસીને સતી લઈ પતી બેઠી ઢલીએ
પ્રેમે પધાર્યો પ્યારા પતી અંતરનો પડદો ખોલીએ
આ કલી જોબન ખીલી નારંગી ફુલ છે ચોલીએ
હો ભમર થઇ રસ પીઉ કમાની ધારણ તોલીએ.

દાદરો.

રંગીલા રંગમા રમે ભોજન મન ભાવતા જમે
પ્રેમ વરસ્યો તેણે સમે પતીના ચરણ તલાસે
એમ કઇ બોલ્યા છે તારા દીલમા એક હામ છે મારા
વાતને જઈ કહેજે તારા સાસરે જવાની આસે

ચાલ છોટી.

એમ તારા તાતને વાત તું પીઆરી કેજે
એને સતી ઉત્તર અને કાલે સવારે દેજે
ધન માલ મતા ઘણો એક તું માંગી લેજે
નહી તો બસ પછી હું જઇશ તું એકલી રહેજે

દોહરો.

કોણુ માતને તાત નાથ હું દાસી છઉ હાજર
તમે કામના ધામ સામ મારા સુખના સાગર.
હુકમમા હાજર છઉં હું તમારા, ચરણુ કીંકરી ધરૂં હું ધ્યાન
પતીને અરથે મરે સતી દીએ પતીને જીવત દાન.

ચોક—૩.

સાંભળો માત ને તાત વાત પ્રખ્યાત કહું છઉ વીસ્તારી
પતીની સાથે સાસરે જવા અપેક્ષા છે મારી
ખુસી થઆ બઉ માત તાત કર ઈછાપુરણુ પુત્રી તારી
નખ સીખ જેવર વસ્ત્ર સણુગારથી પુત્રી સણુગારી.

સેર.

પધારો પુત્રી પ્રેમથી સુખ સાસરાના લઇ જઇ
પ્રાણુથી પીઆરા ગણીએ પતીને તન મન દઇ
પેરામણી આપી જમાઇને ઉપર એક દાસી સઈ
ચાલ્યા પતીને સતી અને દાસી રજા સઉની લઇ

દાદરો.

અબલા નારી ન કંઇ જાણે, પતી દીલમાં કપટ આણે
બેઠા જઈ એક ઠેકાણે, અઘોર વનમાં જઈ પીયારા
પતી કહે સાંભલ નારદજી, દાગીના સઉ ઉતારજી
ચોર બઉ વન મોજારજી, ઉતારયા સૌ ન્યારા ન્યારા

ચાલ છોટી.

વીસ્વાસુ સતી થઇ પતીના ઉપર પરસન
વસ્ત્ર સણુગાર સઉ આપ્યા ગણી તન મન ધન
પછી ત્યાંથી આગળ ચાલ્યા મલી ત્રણે જન
મારવાનો મનસુબો કરે સતીને દેવચંન.

દોહરો.

પાણી કાઢતા ધકકો મારીને નાખી કુવામા નાર
પડતા વાર અધવચ કુવામાં પકડી ઝાડની ડાર.

દાસીનો કરી કાળ લઈ ધનમાલ નાઠો મુરખ અજ્ઞાન
પતીને અરથે મરે સતી દીએ પતીને જીવતદાન.

ચોક—૪.

નીર અપરાધી સતી પતી હીતકારી સતી થઇ દુખી અપાર
રહી લટકતી કુવામા વૃક્ષની ડાલે સાંજ સવાર
તેવામાં ત્યાં એક આવ્યો વણજારો જેનો અસરફીનો વેપાર
પરદુખભંજન હતો રાજા વીક્રમ જેવો દાતાર.

શેર.

અફસોસનાં શબ્દ સુણી નાએક થઓ બેચેનજી
તે કુવામાં જોવા ગયો કહે પછી કરશુ સેનજી
કાહાડો કુવેથી અબળા નારિ ધરમની હુ બેનજી
કાહાડી કુવેથી સતીના ઊંડા ગયા બેઉ નેનજી.

દાદરો.

મારા કરમ ગયા ફુટી મને યાં ચોરો એ લુટી,
પતીને માર્યો છે કુટી બાંધીને સાથે લઇ ગયા.
નાખી કુવામાં હું નારી દાસીને નાખી છે મારી
દસા મારી થઇ છે નઠારી ચોર ને નહી આવી દયા.

ચાલ છોટી.

તમે કરી નાખો મને ઠાર ભાઈ આ વનમાં
નહી તો મુકી આવો પીએર નગર ઉજનમા
લઇ જઈશ બેન કંઇ ફીકર ન કર તું મનમા
મુકી આવીસ તને હું કાલે તારા વતનમા

દોહરો.

લઇ આવ્યો વણજારો સતીને ઉજણ નગર મોઝાર
ખુસી થઇ સતી અતી પછી દેખાડ્યું પીતાનું દ્વાર.
માત તાત જોઇ હરખ્યા પુત્રીને નાએક ને દીધુ સનમાન
પતીને અરથે મરે સતી દીએ પતીને જીવતદાન.

ચોક—૫.

આણી પુત્રી કહે તાતને રહુ ગુજરી જે મારા પર
માર્યુ પતીને બાંધી લઇ ગયા ચોર સઉ જરઝેવર
મારી નાખી દાસીને માતાજી કરી સુવાએ જોરજબર
મને કુવામાં નાખી લઇ ગયા પતીને તે તસકર

શેર.

તે કુવામા આવ્યું હતું એક વક્ષ મારે હાથજી
તેથી બચી તમ પુત્રી નહિ તો જાતે દાસી સાથજી
કુપને દરીએ પડી લટકી રહી દીન રાતજી
આ વણુજારાએ કાહાડી મને આફતમા આપી હાથજી

દાદરો.

પતી મુજ પ્રાણુથી પીયારા. જે મારા ચક્ષુના તારા
કરૂ નહી પલ પણ હું ન્યારા કાંહસે પ્રાણ નાથજી
માની પુત્રીનુ સત વચન. આપ્યું વણુજારાને બહુ ધન
ઈનામ આપી કીધો મ... ... ...ીને હાથજી

આલ્હ કોડી.

એ સતી પતી હીતકારી નારને ધન છે.
લાચાર જણાયે અતી પતી પર મન છે.
દીન રાત રટેરામાને પતી સમરન છે,
એવા વ્યસની પુરૂસને પ્રીત એ જાણો અજાણુ છે.

દોહરો.

સાંભલજો આગળ હવે દેવચંદનો વીસ્તાર
આવ્યો છે નીજ ગામમાં ધન માલનો ભંડાર.
થોડા દીવસમા હારી ગએ એક કોડી પાસેના રહી દીલજાન
પતીને અરથે મરે સતી દીએ પતીને જીવતદાન.

ચોક—૬.

પછી કરે મન વીચાર દેવચંન થઓ હસે સ્ત્રીનો કાલ
જઇને સાસરે, ઠગી સસરાને ઘણો લાવું ધનમાલ
ઉમંગ ધરીને આવ્યો સાસરે ચાલતો જે હસ્તીની ચાલ
દેખી દુરથી, સતી કહે આવો પતી મારા દીન દયાલ.

શેર.

ડરસો નહી દીલમા સતી કહે પતીને આનંદ ભરી
એમ કહેજો પીતાને તમે હું કહું તે ચીતમાં ધરી
તમ પુત્રીને ચોર લુટી મને લઈ ગયા બાંધી કરી
દાસીને પણ મારીને આગળ છુટયો હું જઇ કરગરી.

દાદરો.

૨ એમ કહયું માની લેજો, તમો પણ જઈ એવું કહેજો
ભાતી કાહાડી જવાબ દેજો, તાતને જઇ વેલા મલો

પછી સમશાને મલ્યો જઈ. હકીમત કહેલી સઉ કઈ.
સાસુ બેસાડે માન દઈ. જમાઈ બઉ રંગે છે લહેો.

ચાલ છોટી.

સસરો સાસુ બેઉ જમાઈને લેઇ આનંદમા
સાભલીને આવી જટ સતી પતી હરસનમા
મારા પ્રાણુ પતીને વીપત પડી બઉ વનમા
ગુણુ ગાએ સતી નીત પતીના સગા સજનમા

દોહરો.

ખટરસ ભોજન બનાવી સતીએ જમાડયા સામીનાથ.
રાતે ગયા રંગ મેહેલમા સતી પતી બેઉ સાથ.
વનની વાત એક ન કઈ પતીને એવી સતી ચાતુર ગુણુવાન.
પતીને અરથે. મરે સતી દીએ પતીને જીવત દાન.

ચોક ૭.

ઘેર જવાનો હુકમ સતીએ કીધો પતીનો અંગીકાર.
માત તાતની. રજા લઈ સજયા અંગે વસ્ત્ર સણુગાર.
નરનારી બેઉ ચાલ્યા ત્યાથી. આવ્યા વન વગડા મોજાર.
જરજે વરસઉ ઉતરાવ્યું બદલી ગએો તે મુરખ ગવાર.

સેર.

ગુસ્સો કરી લઈને છરી ચડયો છાતી પર દુસમ ન થઈ
મારી છરી કઠને ઘહી બસ લોહીની ધારા વઈ
રડતી કકલતી કામની બલ હીણુ અબલા ત્યા થઈ
અહો પતી મમ ધારણુ અતી મતી હીણુ તમો થાસો નઈ,

દાદરો.

દુનીઆ છોડીને હુ ચાલી. મારૂ યાહ કોઇ નહી વાલી
દેજો મને હાથથી આલી. ન બનતા પીઉ ઉદાસજી
સઉ મનમા રેવા દેજો. વાત એ કોઇને ન કેજો
તમે મને હાથેદાહ દેજો. થાસે મારો સ્વર્ગવાસજી.

ચાલ છોટી.

આવ્યા સીકારે રાજા વજીર ચેલાને મારે
અંતકાલે સતી દેવી પ્રાણુ પતીને ઉગારે

ચારે હુરી મને ચોહોચાડીઆ સંસકારે
મમ આણુ પતીએ થાએ હુઇઆના હારે

દોહરો.

મારા પતીને મારો નહી તો જીવ આનંદમાં જાએ.
છોડી રાજા વજીર તેને પોતાને માગપલાએ
પ્રાણુપતીને મુકયા જોઇ જટ સતી નાર એ તજીઆ પ્રાણ
પતીને અરથે મરે સતી દીએ પતીને જીવતદાન

ચોક ૮

પછી નારની લાસ ત્યાં બાલી. ખુસી થએો મનસા દેવચન.
વસ્ત્ર આભુક્ષણુ. દાગીના લઈ ચાલ્યો સઉ માલ ને ધન.
નાર પોતાની સાખી રહી. કેમ સાખે દયા હુરે ભગવન.
રસ્તે ચાલતા. ચરણુમા તેને ડસી જેરી નાગન.

સેર.

જેર રગરગમા પચ્યુ નર પડયો થઈ એ જાનજી
સતીને દુઃખ આપ્યું ઘણુ કોપ્યા સીરી ભગવાનજી
ધન ના આવ્યું કંઈ અરથ નાખ્યો નરક દરમીયાનજી
કોઇ નારને મલજો નહી આવા - પતી સેતાનજી

દાહરો.

ધન છે એવી નારને. જેણે છોડયો સંસારને
પતીના હીતને કારને. ગઇ મુકતીને દુવારજી
ધીક છે વસની કંથને ચાલે જે ખોટા પંથને
ડુબાડે કુલના ગ્રંથને. ધીક તેનો અવતારજી

ચાલ છોટી.

હીતકારી પતી અવગુણુ સતી રહી સાખી
મુરખે સતીપર જરા નીધા નહી રાખી
સાભલીને જવાબ દુસમનની પેસાની જાંખી
નથી ખ્યાલ થયા સઉ તુરરાવાલા વે ખાખી

દોહરો.

અમરદાસ આધીન થયા હુસેન જેહનું નામ
તે ઉસ્તાદ મારા સહી કરૂ તેને પરનામ
શીવલાલ ઓલપાડ વસે તે કથે ખ્યાલ મારા દીલજાન
પતીને અરથે. મરે સતી દીએ પતીને જીવતદાન

ખ્યાલ અનસુયાનો રંગત લંગડી ગુજરાતી—૩.

એક સમે ગવરી સાવીત્રી અને લક્ષમી લાવી અભીમાન
ત્રીભોવનમા. નથી કોઇ સતી ત્રણેમા મારા સમાન—ટેક.
એક દીવસ ગીરી મંદ્રા ચળપર લક્ષમી ગવરી સાવીંત્રી મલી
પોતપોતાના. પતીવ્રતપણાની વાતો કરતી ભલી
કહે લક્ષમી હુસતી પતી હીતકારી મને કોણ સખે કલી
ત્રીભોવનમા. કોણ મારાથી શ્રેસ્ટ બતલાવો વલી

સેર.

જુગે જુગ જનમી હું વીસનુના ચરણની દાસ છું
સેવામા થઈ હાજર રહુ ચરણ કમલની પાસ છું
રાતને દાહડો પતી સેવામા રહી હું ખાસ છું
પતીની આગીયા પાળવા તઇઆર બારે માસ છું

દાહરો.

તમો કાહાવો ભલે સતી. ન આવો તો લે મુજ રતી
ન સેવા એ વીષ્નુ પતી. તમોથી એક ઘડીજી
ગરવના વાએક સુણી અતી. ક્રોધ કરી બોલ્યા પારવતી
તને જાણી પરમ સતી. કરે બડાઈ બડીજી

ચાલ છોટી.

મે જાણ્યુ તમારૂ માહા સતી પણ ભારી
વીસ્નુ સેવ્યાની સુ મોટી વાત વીચારી
કોણ સેવે સતી મુજ પતી સીવ ત્રીપુરારી
નથી અધીક મુજથી કોઇ સીવની સેવા કરનારી
માહરા જેવી નહી બને સેવા તમે ચાહે તમારૂ કરો વખાન
ત્રીભોવનમાં. નથી કોઇ સતી ત્રણેમા મારા સમાન

ચોક ૧.

અતી ક્રોધ કરી બોલ્યા પારવતી. નથી સતી કોઈ મારા સમાન
તનમન ધનથી. શીલપણે સેવ્યા મે સંકર ભગવાન
મારા પીતા દક્ષના જગ્નમા. પામ્યા હતા સંકર અપમાન
તે કારણ મે. પીતાના જગ્ન કુંડમા હોમ્યા પ્રાન

સેર.

લઇને બીજો જન્મ હીમાચળ ને દુવારે અવતરી
કરી માહા તપ ધ્યાન. હું જઈ પાછી સંકરને વરી
નીત કરતી સેવા હું સીવ ચરણુમા મસ્તગ ધરી
માહા સતી તે હુંજ આવું કામ કોણ શકે કરી

દાદરો.

ક્રોધ કરી બોલ્યા બ્રમાણી. માહા સતી તમને મે જાણી
રહયા છો આપ વખાણી. એ નહી સતીના ચીનજી
પતીનું વ્રત હું પાલું છું. સદા સેવા સંભાલું છું
રાત દીન તેમા ગાલું છું. થઇને દાસી દીનજી

ચાલ છોટી.

લડી પડી ત્રણે જણુ રહી ત્યાં સોર મચાવી
એટલે ત્યાં મુની નારદ રહયા છે આવી
ઈતીહાસ દીધો સઉ મુની આગળ દરશાવી
ત્રણેમા માહા સતી કોણ કહો સમજાવી
મુની કહે માહા સતી તમો ત્રણેમા નથી કોઇ આવતી ધ્યાન
ત્રીભોવનમાં. નથી કોઈ સતી ત્રણેમા મારા સમાન

ચોક ૨.

મુખની કાંતી સામ ત્રણે તેજ રહયું નહી એક રતી
કહે બ્રમાણી. કોણ દુનીઆમા અમારા ઉપર સતી
કૃદમ રૂસીની પુત્રી અનસુયા પરમ પવીત્ર કહે જતી
મૃત્યુ લોકમા. માહા સતી અત્રી નામના તેના પતી

સેર.

પરમ પવીત્ર માહા સતી. અતો પતીની હીતકાર છે
માહા સતી બસ તેજ ગુણ બઉ રૂપનો ભંડાર છે
તેના પતી વ્રત પાળવા આગળ તમો ત્રુણ બાર છે
ભુલ્યા ફરો છો નકામા તમો મુરખના સરદાર છે

દાદરો.

સાંભળી મુનીની વાણી. ઉતરી ગયું ત્રણેનું પાણી
પછી ત્યાં બોલી ઇંદરાણી. શુની મુગલીનું ધામજી
મુની કહે લઈ ઉમંગજી. કરો તેના સતનું ભંગજી
ત્યારે જાણું તમને નંગજી. કરાવો એવું કામજી

ચાલ છોટી.

સાવીંત્રી લક્ષમી અને ઘેર ગયા રૂદરાણી
જઇ સુતા રીસાવી નાખી ચુલામા પાણી
આવી ઘેર વદે સીવ વીસ્નુ વીરંચી વાણી
બેઠા સતી તણે ઘેર કરે છે તાણુતાણી
નહી ખાવું ખવડાવુ અને નહી નાહવું નવડાવું અસનાન
ત્રીભોવનમા. નથી કોઇ સતી તણે મામા સસમાન

ચોક ૩.

બ્રહ્મા વીસ્નુ અને મહેસર. સઉને ઘેર ચાલી તકરાર
કહે તણે જણ. સતી કેમ શુતા રીસાવી કહો વીસ્તાર
નારદ કહે મહા સતી અનસુયા અત્રી મુનીની જે છે નાર
મૃત્યુ લોકમા. તેના પતીવ્રતનું ભંગ જઈ કરો ભરથાર

સેર.

બ્રહ્મા કહે સાંભલ સતીને છલતા દુખ અપાર છે
નારદ કરી ચુગલીને ઘાલી લડાઇ ઘરમો જાર છે
નહી છોડે હટ સાવીંત્રી બ્રહ્મા જવાને તઇઆર છે
એ પ્રમાણે વીસ્નુ શંકર નારીથી લાચાર છે

દાદરો.

વીસ્નુનું કંઇ નહી ફાવ્યું. જવાનું કબુલ કરાવ્યું
લક્ષમીને મન અતી ભાવ્યું. અતી પ્રેમે દીધુ ભોજન
કબુલત સંકરે આપી. જયા વીન રહુ ન કદાપી
કરી જટ રસોઈ અદયાપી. જમાડી સીવ કીધા પ્રસન

ચાલ છોટી.

બ્રહ્માએ સતીને જવાની આપી હામી
કરી રસોઈ સાવીંત્રીએ જટ જમાડયા સામી
આવી વીસ્નુ દુવારે કહે બ્રહ્મા ગરૂડા ગામી
તાહા જુવે તો સંકર બેઠા છે નીજ નામી
કરે મનસુબો ત્રણે મલી. કેમ છલાએ એ સતી પરમ નીધાન
ત્રીભોવનમા. નથી કોઈ સતી ત્રણેમા મારા સમાન

ચોક ૪.

પછી બ્રહ્મા વીસ્નુ ને શંકર. થયા સન્યાસી બ્રહ્મચારી
ડંકક મંડળ. હાથમાં લીધું બાઘંમબર ધારી

એવે સ્વરૂપે આવ્યા આશ્રમે. હતી જ્યાં અનસુયા નારી
ભીક્ષા અંનદેહી. કરી ઉભા વીસ્નુ બીરંચીત્રો પુરારી

સેર.

મુની અત્રી તપ કરવા ગયા સતી એકલી દુવારે હતી
ઉભા રહ્યા દુવારે સાવીત્રી લક્ષ્મી ગવરીના પતી
સાસ્રા તક વીધી પ્રમાણે માન આપીને અતી
બેસાડયા આસન પર પધાર્યા ભોજન સાલામા સતી

દાહરો.

સતી કહે અંજ સુન્દરી–થઇ ભોજનની તઇઆરી
લો ભીક્ષા બ્રહ્મચારી–લેવા ઊઠયા ત્રણે જનજી
સતી ભરી થાલતા આવી–ભોજન મન ભાવતા લાવી
વીસ્નુ બોલ્યા છે નાટા[illegible]–બસ નહી લેશું ભોજનજી

ન્યાસી છોટી.

જટપટ ભોજન લઇ આવી તે કારણ છે શું
તમો નગ્ન થઇ ભોજન દેસો તો ભીક્ષા લેશું
જેવાતેવા ભીખારી જાણ્યા અમને તે શું
ભાવતા ભોજન જમાડો તો આશીસ દેશું
સન્યાસીના વચન સાંભળી માહા સતી બહુ થઇ હેરાન
ત્રીભોવનમા–નથી કોઇ સતી ત્રણેમા મારા સમાન

ચોક ૫.

વીચીત્ર વાણી સન્યાસીની માણી સતી બહુ દુખ પામી,
માહા સંકટમાં–પડી શું કરૂ. નથી મારા સ્વામી
પ્રભુ મને આ ધરમ સંકટથી બચાવો તમે ગરૂડ ગામી
સતના સાક્ષી–થજો લક્ષ્મીના પતી અંતર જામી

સેર.

આવ્યુ સુજી સંકટ સમે સતીને તે કેવળ જ્ઞાનજી.
બાલક બનાવી સન્યાસીને કરાવુ પય પાનજી.
જળ લઇને જમણે હાથે છાંટયું ધરી પતીનુ ધ્યાનજી.
સતપરતાપે સન્યાસી થયા છ માસના સંતાનજી.

દાદરો.

ત્રણેને ખોલે લઇને–ધવડાવે સ્તનસુખ દઇને.
સુવાડયા પારણે જઇને–હેતે હાલરડુ તે ગાતા.

હર હમેશ નવડાવે-પછી સ્તન પાન કરાવે.
જુદે જુદે પારણે સુવડાવે-અંજન કરી આખે હરખતા.

ચાલ છોટી.

કરે સેવા ત્રણેની સતી તે પુત્ર જાણી,
એમ ઘણા દીવસ ગઆ રહયા ત્યા આરોગ પ્રાણી
કરે સોચ સરગમા લક્ષમી ગવરી ભ્રમાણી
કેમ હજુ ન આવ્યા સામ કહો સખી સાણી
દુખના સીંધુમા ડુબી ત્રણે જણ ખાવા પીવાનું ભુલી ભાન
ત્રીલોવનમાં-નથી કોઇ સતી ત્રણેમા મારા સમાન

ચોક—૬.

કહે લક્ષમી અરે સાણી સખી-બહુ કુડુ આપણે કીધું કામ
નાહક લડીને-મોકલ્યા તેથી રીસાવી નાખ્યા સામ
તેણે સમે ત્યા આવી પધાર્યા-પાછા મુની નારદ તે ધામ
માહા મુનીને-જોઇ અતી સતીઓ પામી છે આરામ

સેર.

મુની તમારા કહેવાથી મોકલ્યા લડી અમે સામને
કહો ઝટ ક્યાં રોકાયા હસે સઉ તજી સુખ આરામને
મુની કહે માહા સતી દુવારે મોકલ્યા સુકામને
છ માસના બાલક કરી રાખ્યા તમારા સામને

દાદરો.

સાંભલી મુનીની વાતજી-ત્રણે કરે આંસુ પાતજી
અમે કરી મરસુ ઘાતજી-મુની સામીને લઇ આવો
તમે અનસુયાને જાઓ-અરજી તેની આગળ વાંચો
જરા નહી રાખતા ખાંચો-જઇ સતીને મનાવો

ચાલ છોટી.

એવી આપી સીખામણ નારદ નીકલ્યા ચાલી
કરે તપ જયા મુંની અત્રીને ખબર જઈ આલી
જુવે બાલ પાલણે તણુ ઘેર જુવો સંભાલી
ઝટ આવ્યા ઘેર મુંની ચડાવી ક્રોધે કપાલી
સતીએ સાર સૌ કહયો પતીને મુની હરખ્યા સાભલી બયાન
ત્રીલોવનમા-નથી કોઈ સતી ત્રણેમા મારા સમાન

ચોક—૭.

બ્રહ્માણી રૂદરાણી લક્ષમી—બ—બાળણીને રૂપે થયા
દીક્ષા લઈને—માહા મુની અત્રીને આશ્રમે ગયા
વીધી પ્રમાણે પુંજન કરી કહે સતી દીનપર કરી દયા
આસન આપી—આ ગન્યા સાંભળવા કરજોડી ઉભા રહયા

સેર.

સારટાંગ કરી કહે મહા સતી લો—ભાવતા ભોજનજી
લક્ષ્મી કહે લઉ ભોજન આપો સતી માગ્યુ વચનજી
સતી કહે માગો જે દીલ ચાહે તમારે મનજી
બાલક કરી રાખ્યા તે આપો હમારા સામીનુંજી

દાદરો.

માહા સતી થયા અનકુલે—લઈલો પતી પારણે જુલે
લેવા ગઈઓને થઇ ભુલે—ઓલખ્યા નઈ પોતાના પતી
વીનંતી કરે જઈ માહ સતીને—ઓલખીને આપો પતીને
કરો હતા તે ગતીને—તમને છે ધન માહા સતી

ચાલ છોટી.

માહા દયાલુ સતી અનસુયાએ દયા બઉ આણી
એક અંજલી ભરીને છાટયું સતીએ પાણી
થયા સ્વરૂપે બ્રમાશંકરને સારંગ પ્રાણી
લક્ષ્મી ગવરી જોઇ હરખ્યા સતી બ્રમાણી
પોત પોતાના પતીને કેહે માહા સતી અનસુયા પરમ નીધાન
ત્રીભોવનમા—નથી કોઇ સતી તણેમા મારા સમાન

ચોક—૮.

બ્રહ્મા વીષ્ણુ સીવ ગવરી સાવીંત્રી—લક્ષ્મી દુવારે આવ્યા ધનધન
કહે અનસુયા—આજે પીઉ દુંવાર આપણુ થયુ પાવન
સતી પ્રેમથી કરી પ્રાર્થના—સતી પતી સંતોખ્યા મન
ચરણની સેવા—કરી કરજોડી અરપી રહયા તન મન ધન

સેર.

વીષ્ણું કહે છે ધન સતી ત્રીલોકમાં સર નામ છે
નથી કોઇ તુજથી અધીક સઊ સતી તારી ગુલામ છે
દીલ ચાહે વરદાન માંગો આપું હું તમારે કામ છે
બોલ્યુ વચન આપો માંગુ એક કામ સુંદર સામ છે

દાદરો.

હોય ત્રણે હ્માલજી–જનમો સુજ પેટે બાલજી
રમાડુ શ્રી ગોપાલજી–તો પુત્ર ભાવ થાશે પુરણ
તથાસ્તુ કહી ત્રણે જનજી--ગયા પતની લઇ સોવનજી
પાલવા સતીનું વચનજી પાછા જનમ્યા તે રૂપે ત્રણ

ચાલ છોટી.

બ્રમા વીસ્નું સંકરએ જન્મ ત્યા લીધો
દઇ સુખ સતીનો સફળ મનોરથ કીધો
આ ખ્યાલ કથી શીવલાલે પ્રેમ રસ પીધો
છે હરી પ્રભુ તેનો સીકંદર સીધો
સીવલાલ કહે છે સાણી નારો તમે પતી સેવામા અરપો પ્રાન
ત્રીભોવનમા. નથી કોઇ સતી ત્રણેમા મારા સમાન

ખ્યાલ કુંવરબાઇ મોસાળુ રંગત લંગડી ઉરદુ—૪

સફલ ભગતી કરી. નરસહી મેતાને હરકે ગુણ ગાએ
વાણીક બનકે. કુવેરી કા મૌસાલા કરને આએ—ટેક.
જુનાઘઢ થા સ્થાન જહાં. નરસઇ મેહેતા રહેતે ગુણવાન
ભજન ભાવસે. ભાવસે દયાલ હો ગએથે ભગવાન
કંઈ એક સંતો દુવારે. ઠાડે જીનકો સામલીયાકા ગ્યાન
કંઇ એક બીરીઆ. દુવારીકા જાએ કીયા ગંગા અસનાન

સેર.

ઠાકોર દુવારાથા ભવનમે. ક્રીસ્નકે ગુણ ગાતેથે
આરતી સંધ્યા સમે કંઇ એક બીસ્નુ આતેથે
લેસ સમનીઆ હાથ મરદંગ તાલસે લવ લાતેથે
ભરથાલ પુરણ પ્રેમસે ઠોકોરજી કોધરવાતેથે

દાદરો.

એસેલો ભજન ભાવસે ગુણ ગાતે નરસાઇ
પરમ પવીત્ર પુત્રી ઉનકીથી કુવરબાઇ
બીખીયા પુરી એક નગ્ર અનોપમથા સવાઇ
વાહા પર બસે મેહેતા સીરીંગકે ઘરવોબીહાઇ

ચાલ છોટી.

આખુસે કુવેરી ગઈ સાસરે અપને
બીન માતા એકલી દુખી સુખ નહી સપને
દેવર નંનદી ઓર સાસન દેવે જપને
રૂડે દીનપાઇ કુવરબાઈ અપને

દોહરો.

પંચમાસીતો બીત ગઈ. રોતી ઓહ દીનરાત
હાસી કરે સબ નાગરી કહે ભીખારી તાત. વા
પંચમાસી બીત ગઇ સખી મીલ મુરતકે દીનધરવાએ
વણીક બનકે. કુવેરીકા મોસાલા કરને આએ

ચોક—૧.

સંવત સતરસો પંદરથા. માગસર સુદ સાતેમ રવીવાર
પક્ષ ઉજાલા. દીન દીનો સુભ મુરત ઠેરાયા ચાર
નગર અનોપમ જુનાઘઢ. નરસહી મેહેતાહો ગુણ ભંડાર
પત્રી બાંચકે. મોસાલા પુરને કોહોના તઈઆર

સેર.

પુત્રી સમજ મેહેતા તુમી અવસરકો જલદી આઇએ.
સાધું ઓર બેરાગી થોડે સંગમે અપને લાઇએ
દામ કુછ નહોતો લે ભીક્ષા કો ઘરઘર જાઇએ
પુત્રી ઓર દામાતકે ખાતર કછુ બનવાઈએ

દાદરો.

તુંમી હો નગર સેઠ મેહતા કસ્ન ઉપાસી
મુનીમ મેહેતેકે ઘરમે અપને સાધું સન્યાસી
લીખતંગ સીરીગ મેતા બીખીઆ પુરી બાસી
પુત્રી કુવેરી આપકી હો ગઈ હે ઉદાસી

ચાલ છોટી.

બોખલે પંડને કરમે પત્રીકા લીની
આયે જુનાઘડ મેતા કે હાથમે દીની
બીસનુકો દંડ વ્રત જેશ્રીક્રસ્નકીની
પત્રીકા ફોડ નરસહી મેહેતાને ચીની

દોહરો.

એક કોડી નહી દામ ઘરમે કીઉરેવેગી લાજ
ભજન ભાવ સબ હો રહઃ તાલ તંબુરે બાજ—વા

તાલ તંબુરા લેકે હાથમે. મેતાને હર ગુન ગાએ
વણીક બનકે-કુવેરીકા મોસાળા કરને આએ

ચોક—૨.

જુની પુરાની ગાડી કીસેકે બેલ મેતા મંગલા એહે
બગાઇ બોતસી-બેલ કો પકડકે પુછ ઉઠાએ હે
દસ બીસ સાધુ લીએથે સંગ અંગ તીલક છાપ લગાએ
ઝાંઝ ખંજરી-મીલા મુરતાન કીરન ગુણ ગાએ હે

સેર.

ફાટી તુટી ગોદડી ફીર ગાડીમે દીડાલ હે
બેલકો જોડે ચલેવોહ ધીમી ધીમી ચાલહે
હરકે ગુનગાતે ચલે સંગ બાજતી કીરતાલ હે
મોસાલેકી સામગરીમે ફકત તુલસી માલહે

દાહરો.

નરસઇકો નીરભે હુવા હર અવસરકો આતેહે
એ છેલા અવસર હે હરિ હરકો મનાતેહે
બલહિન દોનો બેલસો ચલતે ગીર જાતેહે
ફીર આકે સંત ઉનકો પકડ પુંછ ઉઠાતેહે

ચાલ છોટી.

બીખીયા પુરમે નરસીજી આએ મધ્યાને
લગે કરને હાંસી બીરધ બાલ ઓર જુવાને
મીલે સીરીંગ મેતાજીકો કરતે અપમાને
કયા કરૂ આપકી તારીફ મીલે ભગવાને

દોહરો.

ઉજડ એક ભવનદીયા ઉતરને ખાતર
જઉને ચાચડ બોતસે માકડ ઓર મંછર-વા.

તાલ તંબુરા લેકે સંતસંગ મહેતાને હર ગુન ગાએ
વણીક બનકે-કુવેરીકા મોસાલા કરને આએ

ચોક—૩.

કુંવરબાઇને સુની હકીગત-પીતાકો મીલને આઇ
લેકે ગોદમે. મેતાને પુંત્રી અપની બીડલાઇ
મોસાલા કુછ નજર ન આયાં. કુવેરી દીલમે ગભરાઇ
સફળ હેજીના. જગતમે જીતીહો જીનકી માઇ

સેર.

માતા બીના પુત્રી સુની જસું કુલ સુના સંતાન બીન
સુની પીતા અંમા બીના જસું કાયા શુની પ્રાન બીન
સુની રહે રજની પીતા સરદ પુનેમ કે ચાંનબીન
રોતી ફીરૂ ઘરઘરમે પુત્રીમેં તુમારે માન બીન

દાદરો.

નીરધનકાએ જીના જગમે ધીકાર હે
ન ગીનતે ઊસે લોક કરતે ફીટકાર હે
નીરધન મેરા તાત મેતાજી લાચાર હે
કીઊ સોચ કરે પુત્રી અપના કીરતાર હે

ચાલ છોટી.

જીસને અપને કંઇ એક કાજ સવારે
સાતસો દુવારીકા પુરીમે દીએ ચુકારે
દીઆ હારસારકે શ્રાધ ગએ મોરારે
એ છેલા અવસર કીઊ ન લગાવે પારે

દોહરો.

મેતાકો પાની દીઆ ખુબ ગરમ કરકે
થંડા પાની ના દીઆ—ફીર ગુન ગાએ હરકે—વા
મલાર રાગ ગાતે મેતા હરને સીતલ જલ બરસાએ
વર્ણીક બનકે—કુવેરીકા મોસાળા કરને આએ

ચોક—૪.

સીરીગ મેહેતા કહે નરસી હમ પતીતકો કીને પાવન
ભોજન પાએકે—મેહતા ઓર સંત હુવે મનમે પરસન
સાલીંગરામકી કરતે આરતી સાધુ સંગ કર રહે કીરતન
કરતે હાંસી—નાગરી લોક આએ કરને દરસન

સેર.

કુવેરી આકે હકીગત મેહેતાસે કહેતી સબી
સાસુ યું બોલી પીતા તુમ મોસાલા કરદો અબી
છાબ મોસાલેકી લવતુમ આબરૂ રહેગી તબી
લીખા કાગજકે અંદર ન્યારા ન્યારા કહુ સબી

દાદરો.

પાંચસેર કુમકુમ શ્રીફળ સાવસો લાના
શ્રીશમન સોપારી બાંકડી સબ તોલ મંગાના
દો કુડીજરકી સાડી સાળુ સોલસો સાના
દેસાંકલી ઓર સેહેઞ્ન મોરથી હામાત સમજાના

ચાલ છોટી.

રેસમી સાડી લીખીહે કુડી બારે
બારાસો કાપડે જરકે ચણીએ અગીઆરે
છાએલ ચારસો મુક્તા ફુલ એક ભારે
પામરી પચાસ દો પાણુ સોનેરી સારે

દોહરો.

સાદી સાડી તીનસો મુજકો સોલ સીનગાર
ઇનસે જાદે લાવોગે સાલ એક જોટે હજાર—વા.
ઈનસે બડકે લાવો પીતાજી—નહી ચલે બીના લાએ
વણીક બનકે—કુવેરીકા મોસાળા કરને આએ

ચોક—૫.

ખાલી કાગજ રખા છાબલે મેતા આએ મંડપ મીયાને
પકડ તંબુરા-હાથમે લગેવો હરકે ગુન ગાને
સુન કરૂના નીધાન—કરૂ કીયા ગ્યાન ભગ્ત તુમકો જાને
મેરી આબરૂ-ભેખકી ટેક રખો સીરી ભગવાને

સેર.

કર અચળ ધ્રુવકો તુમને પ્રેલાદકો બચાએથે
છીપાકી છપરી છાઈ ઓર જેદેવકે ગુન ગાએથે
સવરી કે એઠે બેર તુમને પ્રેમ ધરકે પાએથે
બચાયા ચંદ્રહાસ તુમ બીખ ફેડ બીખીયા લાએથે

દાદરો.

બલીકે દુવાર જાએ તુમ બનેથે છડીદાર
બીદુરકી ભાજી અપને કીઇથી અંગીકાર
નવસો નવાણુ પુર છોડાઇ પંચાલી નાર
જલ ભરાથા તુમને હર ત્રીલોચનકે દુવાર

ચાલ છોટી.

તુંમને વામન બન બચાયાથા ઇંદ્રાસન
પ્રેમસે લીઆ કંસકી દાસીકા ચંદન
દીના તુંમને અકરૂરકો જલમે દરસન
લે તાંદુલ સુદામાકા હોગએથે પ્રસન

દોહરો.

છઠી ઉંગલી પર ગીરીધરા-બચાએ ગોપી ગોવાલ
આઠ હુવે દામાજી કારન-આપી દીન દયાલ—વા.
સંખ છાબમેં ધરા કંહ મેતા નહી કુછ બીનતુમ લાએ
વણીક બનકે-કુંવરીકા મોસાલા કરને આએ

ચોક—૬.

સુની ટેર નરસહી મેતાકી-શેઠ બને સારંગ પ્રાણી
કમલા રાની-ઉનોકે સંગ બનીથી શેઠાની
દસબીસ મેહતે લીએથે સંગ ઓધવ અર્જુન ગ્યાની
બીખીયા પુરમે-આએ બસ નહી કોઈ ઉનકે સાની

સેર.

અંગપે પેનાઉને અનમોલ જામા જર કાથા
ભાલપે તીલક બીરાજે ઓ સુનો કેસર કાથા
ખાંધપે પટકા પીલા સોલે વો જર જેવર કાથા
પુસ્પ ગુલાબી ખીલ રહા ચેહેરાવો સામ સુંદર કાથા

દાહરો

આગેથા છડીદાર વો રહા નેકી પોકાર
નાગર રહે સબ દેખ કોઈ આતેહે સાવકાર
શોભેહે કલમ કાનમે રહે મુછકો સવાર
ચલતે લટકતી ચાલ મોજડી હે બુટેદાર

ચાલ છોટી.

કંઠી કંદોરા ગલેમે મોહનમાલા
સર પીલીપાઘ તનપે જરકા દોસાલા
કરકડે સાકલે બાજુ બન ગુલ્લાલા
હે કમલ પીસ્પેસે નેંનવો નખરેવાલા

દોહરો.

નોકર ઉનકે ઘરકે હમ નરસહી મેતા સાવકાર
દામ ઉનીકા લેકે હમ કરતે હેગે બેપાર
દામોદર દોસી હે નામ-મેહેતાજી દેખકે હરખાએ
વણીક બનકે-કુંવેરીકા મોસાલા કરને આએ

ચોક ૭

દામોદર દોસીકો દેખકે, સબ નાગર જલ જાતેહે
પરમ ભગ્તહો, સીરીંગ મેતા ફીર સીસ ઝુકાતેહે
દંડવત આધીન હુવે સબ મેતા કે ગુન ગાતેહે
ગુને માફ સબ, હમારે કરો યું કર ફરમાતેહે

સેર.

બેલદારથે સંગ બોત સબકે શર ઉપર ગઠડે ધરે
આએ હે મંડપમે હરી મોસાલા કરનેકો ખરે
સબ નાગરે કહેતે હે યું વો છાબ સોનેસે ભરે
અગીયાલે મેહેતાકી હર પેરામની સબકો કરે

દાદરો.

કુંવેરીકો લીઈ ગોદમે લક્ષમીજી જાય કર
મેહતા હમારે સેઠ હમહે ઉનકે બાનોતર
મોસાલા પુરાહરને દીઆ માલ ઓર જેવર
દો પાણુ સોનેકે દીએ કુછ ના રખા અંતર

ચાલ છોટી.

જેજે કરવા કે ગઆ નંદકા લાલા
આધીન અમરકી હુશેન જપતા માલા
છંદ કેથે સીવલાલબાઈ ઓલપાડવાલા
દુશમનકે મુહકો ઠોક દીઆ હે તાલા

દોહરો.

દુલભ ઓર જગજીવન ગાતે મોસાલેકે ખ્યાલ
ગાંડાભાઈ યું કહે ખ્યાલ નીકલે સાંચેસે ઢાલ-વા
અલીભાઈ કહે સીવલાલને કૃષ્ણકે નીત ગુન ગાએ
વણીક બનકે-કુવેરીકા મોસાલા કરને આએ

રામ-કૃષ્ણ રંગત સંગડી ખ્યાલ ૭.

ઈધર ખેલતે અવધ પુરીમે-રામચંદ્ર લક્ષમણ દોનો
ઉધર ખેલતે-બ્રીજમે બલદાઉજી કીસન દોનો
ઈધર ઝુમાવે કૌસલ્યાજી-અપને મનમોહન દોનો

ઉધર બ્રીજમે-લુટ ખાતેહે દધ માખન દોનો
ઇધર નીભાવે રામ લક્ષમણ-એક પતની એક બચન દોનો
ઉધર કુંજમે-લુટ રહે ગોપીયોકે જોબન દોનો

ગજલ-ઇંદ્રસભા.

ઇધર અબધમે ચલે રામ લક્ષમણ અદલ દોનો
ઉધર ગોકુલમેં ગોપીઓકો લેતે છલ દોનો
ઇધર કૌશલ્યા શુમીત્રા ગાએ મંગળ દોનો
ઉધર બંનમે ચરાતે ગાએ કૃષ્ણ બલ દોનો-વા
ઇધર ખેલતે ધનુષ બાન લે-લક્ષમણ રામ મધન દોનો
ઉધર ખેલતે-બ્રીજમે બલદાઉલજી કીસન દોનો

ચોક—૧.

ઇધર મુની સંગ ચલે રામ લક્ષમણ કરને રક્ષન દોનો
ઉધર મારતે-અશુર કંઈ ગોકુલ બંદ્રાબંન દોનો
ઇધર કીઆ સંધાર રામને મારચખર દુસન દોનો
ઉધર મથરામે-મારે વો કેસી કંસ દુસમન દોનો

ગજલ—ઇંદ્રસભા.

ઇધરકો માર અશુર કરવા રહે જગન દોનો
* ઉધર મથુરામે ગએ ભગત ઉગાર ન દોનો
ઇધર તીર ગઈ અહલ્યા જબ લગે ચરન દોનો
ઉધર અહસેં છોડાએ માત તાત બંધન દોનો-વા
ઇધર અહલ્યા સતી તારકે ચલે રામ લક્ષમણ દોનો
ઉધર ખેલતે બ્રીજમે બલદાઉલજી કીસન દોનો

ચોક—૨.

ઇધર આએ હે મીથુલાપુરમે-ગોરે સ્યામ બન દોનો
ઉધર સીધાકે-રૂખમણી બીહાને પુર કુંદન દોનો
ઇધર ધનખ તોડવરે જાનકી લાએ તારન તન દોનો
ઉધર હરણ કર-લાએ રૂખમની જીતકે રન દોનો

ગજલ—ઇંદ્રસભા.

ઇધર લે જાનકી આએ લક્ષમણ રઘુબર દોનો
ઉધર રૂખમણી લાએ મથુરામે હર દોનો

ઇધર મંગગાકો અબધમે સામ સુંદર દોનો
ઉધર મથુરામે મગન ભએના શીનર દોનો-વા
ઇધર સેવા કરે રામકી ભરથ સત્રુ ધન દોનો
ઉથર ખીલતે. બ્રીજમે બળદાઉલજી કીસન દોનો

ચોક—૩.

ઇધર રામકી સેવા મે. હાજર સીતા લછમન દોનો
ઉધરહો આધીન. રહેથે ઓધવ અકરૂરજન દોનો
ઇધર સાગરીદ સીવલાલ કે હમ દુલભ જગજીવન દોનો
ઉધર સતગુરૂ. હમારે અમર દાસ હુ.ન દોનો

ગજલ—ઇ દ્ર સભા.

ઇધર ગાંડા સુનાતા હે તુંમે કથકર દોનો
ઉધર રહેતે મથન આ મન્તુ દામોદર દોનો
ઇધર રખ લાજ તું ગીરજા અય સંકર દોનો
ઉધર કલગી વાલે અલીસાઈ ન્માર કમતર દોનો—વા
ઈધર ચાર કરો સીવલાલકી હરીહર તારન તરન દોનો
ઉધર ખેલતે. બ્રીજમે બલદાઉલજી કીસન દોનો

ચોક—૪.

ક્રૂસ્નલીલા હોલી રગત લંગડી—૮.

ડાર ગયો રંગ સખી વો રાધા રમનસે કછુ ન બોલીમે
સબ ટોલીમે. પકડકર ડાલ્યો મેરી ચોલીમે-ટેક
કેસર ગાગર ઢોરી અચાનક. ઓરડારે ચુવા ચંદન
જસોદા નંદન-ને ડારયો રંગ સખી લુટયો જોબન
બઇયા પકરના મરોરી સખીના સમજો મેરો બાલાપન
રગડે જોબન. મસલે ગાલ ગુલાબી મેરો બદન—વા
સાલુ પર દી ઢોલ ગગરીઆ કરકે ટેલ ઠીકોલીમે
સબ ટોલીમે. પકડ કર ડાલ્યો મેરી ચોલીમે

ચોક ૧.

સુનાઉ જાકે હાલ સખીરી. ઠાડી જાહા જસોદા મઈઆ
તેરો કનઈઆ. મરોડી ગયો આજ મોરી બઇઆ
પલવ પકડ કર મોહકો રોકી. પડી સામકે મે પઇઆ
મેરી દઇઆ-ગઇઆ માને નહી તેરો કઇઆ—વા
કેસર કુમકુમ ઓર અબગલા ગુલાલ આપની જોલીમે
સબ ટોલીમે પકડકર ડાલ્યો મેરી ચોલીમે

ચોક—૨.

કહેવાહ આકે સામ સુંદર તુમેરે કહેજેમે અટકી
ઉતાર મટકી-ખેલને સામસે નાગ્યલન અટકી
શ્રી કૃષ્ણકે ઉપર નારને. કેસરકી ગાગર પટકી
નાગર નટકી. મેહસી જાને સામ સબકે ઘટકી-વા
મે બોલીસો માફ કરો તો ખેલુ આપસે હોલીમે
સબ ટોલીમે-પકડકર ડાલ્યો મેરી ચોલીમે

ચોક ૩

હમે ખેલને ફાગવાહા બીજ નાર ઓર દધકે દાની
રાધા રાની. મારે પીચકારી સામકો મનમાની
સીવલાલ કથ કહે ખ્યાલ ટક સાલ ઝરે અમરતમાની
હીંદી જબાની. સુનાવો નહિ સુનતે કીસ્સે કાહની
ગાંડાભાઈ દોસ્તોકે સંગમે ફાગ ખેલતા હોલીમે
સબ ટોલીમે. પકડ કર ડાલ્યો મેરી ચોલીમે

ખ્યાલ-કલજુગનો રંગત ખડી-૯.

દાંત બનાના વર વરઘોડે ચડે જુવાનો જગમા ભટકે
સતી કરે સંતાપ વેસ્યાઓ ફરે બાદાર લટકે મટકે—ટેક
બ્રાહ્મણને ઘેર અજયા દુજે. દેડાને ઘેર ગાએ છે
ગૃસ્થો ભુખે મરે ને ભડવા માલમસાલા ખાએ છે
કસાઇને કુસલ કલીમાં સાધુવો પીડાએ છે
થયા બ્રાહ્મણો ભ્રસ્ટ શુદ્રો સહુ વેદપુરાણો ગાએ છે
અસંતો સહુ સંત થયા અને સતો બેઠા ગોદડી ઝટકે
સતી કરે સંતાપ વેસ્યાઓ ફરે બાર લટકે મટકે

ચોક—૧.

પુન ગયું પાતાલ અને લઈ પાપ રહ્યું જગમાં છાઈ
કૃતવાદીઓ છોડયું સતદાનાઓ છોડી છે દાનાઈ
કાગ કરે સરદારી હંસપર ગઈ હંસની હ સાઈ
અજ્ઞાની જ્ઞાની થઈ બેઠા અને જ્ઞાની બેઠા ઘરની માય
પરનારીઓ પેંડા ખાએ ઘર નારી ભુખે આથા પટકે
સતી કરે સંતાપ વેસ્યાઓ ફરે બાર લટકે મટકે

ચોક—૨.

નથી રહી દોસ્તોમા દોસ્તી અને મલક લાગ્યું અજ્ઞાન ને માન
સાધુ સંત સઉ જુઠા થયા અને જુઠા થયા સઉ વીદ્વાન
લગાવી તીલ્લક છાપ જુઠા બતલાવે ઢોંગ દુનીઆ [illegible]
ખરા વીપ્રો રહે બેસી ખોટા વીપ્રોને પુજે સઉ દેવ સમાન
પરણ્યા પતીને તજી નાર પર પતી સાથે લઇને સટકે
સતી કરે સંતાપ વેસ્યાઓ ફરે બાર લટકે મટકે

ચોક ૩.

માણસ મંદીરા કરે ઊચ સઉ નીચ ધરમ સંભાલે છે
સુદ્રો વેદ અભ્યાસ કરે પંડીતો ઉલટા ચાલે છે
સતી રહે ઘેર બેસી છીનાલો માહા સતી થઇને ચાલે છે
પુત્ર કમાઈ કરી લાવી માતાના હાથમા આપે છે
એવો જમાનો ઉલટો જોઈ હરી ભગ્તોના દીલમા ખટકે
સતી કરે સંતાપ વેશ્યાઓ ફરે બાર લટકે મટકે

ચોક—૪.

પાખંડી પુજાએ જગ્તમાં જુઠો બતલાવે સન્યાસ
ગરૂડા ખાએ તર માલ ખરા સન્યાસી કરે બેઠા ઊપવાસ
વીસ્નુ ખીર સાગર જઇ પોઢયા અને સીવ જઈને પોઢયા કઇલાસ
અધરમ રહયો ફેલાઈ જગ્તમા થવા લાગ્યો ધરમનો નાશ
કથા કીરતન નહી ગમે તારી મારીમાં લોકો માથા પટકે
સતી કરે સંતાપ વેસ્યાઓ ફરે બાહાર લટકે મટકે

ચોક—૫.

પુત્ર પીતાને ચાએ નહી અને માતા રાખે પુત્રી પર પીયાર
સોભાગવંતી શું કરે વીધવા ધરે અંગે સોલે સણગાર
પુત્રીના સાટામા પીતા પરણે કોઈ વેચી પુત્રી લે ધન અપાર
થઇ લક્ષમીના લોભી આપે વધ પતી સાથે સુતા સકુમાર
માતપીતાને પીડે પુત્ર નહી અટકાવ્યો કોઇના અટકે
સતી કરે સંતાપ વેસ્યાઓ ફરે બાર લટકે મટકે

ચોક—૬

આંખ ઉઘાડી જુવો તમ આ કુડો કલી આવ્યો ભાઇ
વલી લાવ્યો સાથે દુનીઆમા લોભ લાલચ ને લાંચાઈ

સત સોચ્યુ નહી જડે અસતમાં દુનીઆ ગઈ સઉ લોભાઈ
માટે કહે સીવલાલ તજીને કુડકરો ભગતી બાઈ
કથે ખ્યાલ સીવલાલ. કલગી સીર ઉપર તુરરો નીચે લટકે
સતી કરે સંતાપ વેસ્યાઓ ફરે બાર લટકે મટકે

ખ્યાલ રંગત ખડી કૃસ્નની બાલ લીલા—૧૦

એક સમે સીરી કૃસ્નચંદ્રજી. ચાલ્યા ગેડીકરમા જાલી
ગોપીના ઘરમા જઈ પેઠા ચોરી કરવાને વનમાલી—ટેક
કોઠી કબાટ સઉ ખોલીને માટલીકા નાખ્યા તોડી
મહી માખણ સઉ ખાઈ સામટો પછી પાત્ર નાખ્યા ફોડી
ગોપી ગઇ જમના જલ ભરવા મલી સાથ સઈએરૂ જોડી
નુકસાન થયુ ઘરમાં બઉ સાંભલી સાતે જણી આવી દોડી
નીત કરે નુકસાન કાનને આજે બાંધો ઘરમા ઘાલી
ગોપીના ઘરમાં જઈ પેઠા ચોરી કરવાને વનમાલી

ચોક—૧.

જમના પરથી પોકાર કરતી આવી છે સઉ બ્રીજની નારી
મહીના માટ સઉ દીઠા ફુટેલા ગઇ ઘરમા સુંદર પીયારી
નીત કરે નુકસાન કાનથી સખી હવે હું તો હારી
એમ કહી સઉ લાગી ખોલવા દીઠા ખુણામા ગીરધારી
મહી માખણનો ચોર કહીને જોર બાંધ્યા બેઉ કર જાલી
ગોપીના ઘરમાં જઇ પેઠા ચોરી કરવાને વન માલી

ચોક ૨.

સઉ ગોપીએ દુવાર ઢાંકીને ઘરમાં ગોંધ્યા નંદના લાલા
ફરી હવે નહી આવું ગોપીના કરે સાવ કાલાવાલા
નહી મચાવો સોર નકામો સમજો તમે બ્રીજની બાલા
માતા જસોદા મારે માં નુકસાન સઉ તમને આલા
ઘરમા ગોંધી ગીરધરને ગોપી સહી જસોદાને કેવા ચાલી
ગોપીનાં ઘરમા જઇ પેઠા ચોરી કરવાને વનમાલી

ચોક—૩.

ગોપી કહે છે માતા જસોદા કીધું કનઇએ બઉ નુકસાન
છોડી ગોકુળ ઘરબારને જઈએ જુલમ કરે નીત તારો કાહાન
મહી માખણ સઉ લુટી ખાય અને કરે રોજ હમને હેરાન

આનો નહી તો ચાલો બતાવું પુત્ર તમારાનું તોફાન
ચાલ્યા જસોદા ગોપી સાથે સોટી એક કરમા ઝાલી
ગોપીના ઘરમા જઇ પેઠા ચોરી કરવાને વનમાલી

ચોક ૪.

રીસ કરી ઉઠી ચાલે જસોદા ગોપી સાથે વેલી વેલી
પાછળથી દોડ્યા નંદ જાએ કાલા પુત્રને રડતો મેહલી
દીઠાનંદની કેડે કૃસનને આખે આંસુની હેલી
પુત્ર મારો ઘરમા છે રાંડ ગોપીઓ તમે સઉ છો ઘેલી
જીવલાલ કહે ગોપી જોઇને વીસ્મે થઇ નજરે ભાલી
ગોપીના ઘરમા જઇ પેઠા ચોરી કરવાને વનમાલી

રંગત તાણુતાલ ભગતમાલ નંનાદોઅંગ—૧૧
નરક નીવારન. નંદલાલ કીસન. નરહરી અશુર નીકંદન
નખસે ચીરા હરણાક્ષયકુ. નરસંગ રૂપધરકે ભગવન
નીખસે ખંમ ભીતરસે બાહીર. પ્રેલાદકે કારન
નરહરી આએ. હોકે પરસન. નરહરી અસુર નીકંદન

ચોક ૧.

નરકાસુર કોમારકે લાએ. નારી સોલ સેઅલોવન
નાથ બચાએ લાખા ગ્રહસે પાંડુ કેરે તન
નાથ અસનપુર. મારા દુરજોધન. નરહરી અસુર

ચોક ૨

નાંમ દેવકી ગાએજીલાઇ. દીયા અકરૂરકો દરશન
નારાયણ રૂપ બટુક ધરકે. બચાયા ઇંદ્રાસન
નાથ બલી દુવારે. ગએ વામન ગન. નરહરી અસુરનં

ચોક ૩.

નવસો નવાણુ પુરે તુમને. પંચાલી કરનીથી રટન
નીરખ પાએ હે એરસવરીકે. કુબજાકા ચંદન
નરહરી લીના. દીના જોબન. નરહરી અસુરનીકંદન

ચોક—૪.

નામ હતા એક બીપ્ર સુદામા. કે પાસે તાંદુલ મોહન
નવે નીધ ઊન કોદી તુમને. કીને ધામ કંચન
નીકાલા દલદર. જાની બાલ સજન. નરહરી અશુરનીદ

ચોક—૫.

નસર સાહેર અમરદાસજી. સાગરીદ ઉનકા અબદુલહુસેન
સુનકો અંગ જવાબ તેરા. સીવલાલ છન
નહી અબ ગાના. શુન મેરે સજન. નરહરી અમુરનીદંન

રંગત-તણુતાલ રામાએણુ—૧૨.

કહે કઉસલ્યાં. સખી સુને ભવન. ગએ જબસે રામ લક્ષમણુ–ટેક
અબધપુરી સુની રઘુબીર બીન. જીઉકાં યા સુની બીન પ્રાન
એડી મંદર પડે હે સુને. સખી બીના ભગવાન
મેકબ પાવુગી–મેરે દો રતન. ગએ જબસે રામ લક્ષમણુ

ચોક ૧.

રામરામ મુખ રટું સખી. બીન રામ નહી મુજકો આરામ
કીધર ગએ ચક્ષુકે તારે. સુના કંચન ધામ
આણુકે પીચારે. મેરે દો રતન. ગએ જબસે રામ લક્ષમણુ

ચોક—૨.

કેકઈ બેરનથી કીસ જુગકી. પતીકો કીને બંધન
રામચંદ્ર બનબાસ ગએ સખી. એહી બચન કારન
ગએહે જબસે. તબસે સ્યામ બરન. ગએ જબસે રામ લક્ષમણુ

ચોક—૩.

નહી નજર આતે હે રામ ઓર. નહી નજર આતે લક્ષમણુ
નહી નજર આતી હે જાનકી. ચલો ધુઢે બનબન
ભુલા લઉ ઘરકો. મેરે રઘુનંદન. ગએ જબસે રામ લક્ષમણુ

ચોક—૪

અમર કહે નહી મીલેગા. અડસઠ તીરથ ચારો ધામ
વલાલ કહે દેખો નજરસે. ઘરમે આતમ રામ
સીતાપત–પાવો દરસંન ગએ જબસે રામ લક્ષમણુ

ખ્યાલ રંગત મેરી જાન સુરૂ લોચનાનો–૧૩

ઓ સુરૂલોચનાથી પરમ સતી સુંદરજી
મેરી જાન–તનઈઆ સેસ સતી સકુમાર
ત્રીભોવનમે નથી એસી જેસી લક્ષમી અવતાર
સો સતી પતી અપને કોઈ યું સમજાતી
મેરી જાન રામ હે પુરણુ પ્રભુ ભગવાન
ઉનસે કર સંગ રામ ન હુવા પાવોગે ફીરથા નીદાન

જો જગની આપકે તાલ કીથી સુરપનખાં
મેરી જાન. જીનોને કાટે નાક ઔર કાન
એક બાનસે ભીએથે હરને લાડીકા કે આન
ન માના વાહાસે ચલા ઈંદ્રજીત હટ કર
મેરી જાન. આયા વો રણમે અસુર બળવાન
ભગે આએ સબ ભાલુ બંદર જાહાંથે શ્રી ભગવાન

જુલ.

કહે ભગતભીભીક્ષન સુનો બાત રઘુબરજી
એ રાવનકા સુત જીસને જીતા ઈંદરજી
સુરલોક જીત બંધન કર લાયા ઘરજી
આસુરી દેવીની કુંભલા જીસે સરપરજી

ચોપાઇ.

ઇંદ્રજીતને રણુસે ચળાયા. ની કુંભલા કેવો મંદર આયા
આસુરીકો ભોગ લગાયા. દે ભક્ષ કીર આસન જમાયા

દોહરો.

ફીર ભગત ભીભીક્ષ ન કહે બાત એક સુનો સીરી ભગવા
ની કુંભલા કે મંદરમે જમા આસન બેઠા બળવાન

સેર.

રચાયા હે કુંડ વાહા પર જમાયા આસનજી
અજીત રથ નીકલેગા ઉસ જાહામેસે રઘુનંદનજી
બેઠ કર જદ આએગા મુશકેલસે હે મરનજી
ભંગ કરૂ મે જાએકે યું બોલા અંજની તનજી

ચાલ છોટી.

લક્ષમણ અંગદ મારૂત સંગ ભીભીક્ષનજી
વાહા ગયા કપી હનુમાન જીત સબ રંનજી
કુંડમે કીઆ મલ મુત્ર સુત પવનજી
પડા માર ઇંદ્રજીત ઊડકર ગયા ગગનજી—વાવળી
ઓ સુર્ય મંડલમે જાએ રહા હે છુપકે
મેરી જાન—બરસાને લગા ધનુસ ચોધાર
ત્રીભોવનમે નથી એસીજેસી લક્ષમી અવતાર

ચોક ૧

કહે ભીભીક્ષન હે અંદર સુર્ય મંડળમે
મેરી જાન—હટ તે સબી વાહાસે બાન

અપના દગ બગબલા કંઇ મરકટકે નીકલે પ્રાન
ફીર લક્ષમણજીકો લેકે બાંહેમે ભાઇ
મેરી જાન-ગગનમે ઉડા કપી હનુમાન
સો જોજન ઉડ ગયા નજર જઇ આયા અસુર બલવાન
ફીર સુમીત્રી સુત નીરહારી યું બોલે
મેરી જાન-છોડ રન કીયું છુપતા સેતાન
કભી ન છોડુ તુંજે આજમે કરલુગા બે જાન

જુલ.

લક્ષમનકે છુટે બાન અસુર ઘભરાયા
ફીર ભગા અસુર વાહાસે પૃથ્વી પર આયા
લક્ષમનને ઇંદરજીતસે જુલ મચાયા
એક બાન અસલ ફીર ધનસંકે ઉપર ચડાયા

ચોપાઈ.

એહી બાનને લીને પ્રાને-ાડા અસુર રનગે ઉઠીબે જાને
સરલાએ કપા જહાંથે લાગવાને એક ભુંજ ઉડ ગયા

દોહરો.

ભુંજ પડા હે ચોકમે સુરૂ લોચના કે દુવાર
કંચનકે જુ લેપે જુલ રહીથી વો સુંદર નાર

સેર.

બેડી સતી અપને ભવન સાહેલી સંગ દો ચાર હે
ભુંજ દેખા સામકા હો ગઇ
હસ્ત છાતી સુ લીપટ કહેતી વો સુંદર નાર હે
છોડ દીલ દાસી કહા પર સીધારે ભરથાર હે

ચાલ છોટી.

કીઆ સબબસે રૂઠે નાથ દાસી કાહતી હું
મે સુબો સામ હીરદેમે ગુનગાતી હું
કહેતીવો સતી પાઉ અપને દીલસે ચાહતી હું
જરા કરના હરમે નાથ પીછે આતી હું - વા
વો સતી સુરૂ લોચના પતી યાદ કર રોતી
મેરી જાન-દાસીકો છોડ ચલે ભરથાર
ત્રીભોવનમે નથી એસી જેતી લક્ષની અવતાર

ચોક—૨.

તુમ બલ પ્રાક્રમમે સુર સુર જીત લાએ
મેરી જાન-તુમકો મારે કરકે છલજી

મુજે બબરથી નાથ આપને બોલાયા બલજી
મે નાથ આપકો બાત તેરીહુ સમજાઓ
મેરી જાન-બીકટ હે બાંદરકા દલજી
મેને કહાથા અવલ શામસે નહી પાંવા ફુલજી
આખરકો ગએ પીઉ મુજે આપની આરી કર
મેરી જાન-હુવા આપને મન મંગલજી
મુજે છોડી બસ્તીમે આપને બસાયા જંગલજી

જુલ.

ડરતાથા આપસે કાલ જમ ચડતે રન તુમ
સોકાલકે બસ કીયુ હુવે પાણીજીવન તુમ
સુરકો જીતે કર જંગ ચઢકે ગગન તુમ
અબ કબ આવોગે શામ મેરે જીવન તુમ

ચોપાઇ.

પ્રાક્રમી બલવાનકા હાથ-સુરપતકો જીત ઘર લાએ
નવ ગ્રહ ઢોલીએ કે પાએ-ગએ રઘુવીર શામ નહી આએ

દોહરો.

કબીમે એસા જાણતી ન દેતી જાને સામ
તુમ અપના કલ્યાણ કર ગએ પીઉ મુજે હે બે આરામ

સેર.

સુર લોચના કહે જીવન ધર કાયા નીકમ્મા ધામહે
છોડ ઝટપટસે હમે જાના જાહાપર સામહે
શામસે હે કામ મુજકો ધામસે ક્યા કામ હે
પીઊ નામ હે અમર તુંમારા જગ્તમે સરં નાંમ હે

ચાલ છોટી.

અય શામ સુનાવો મુજકો જુધ બીસ્તારે
કીસને છલ કરકે નાથ આપકો મારે
કાહા પડા હે ધડ ઓ કાહાહે મસ્તગ પીયારે
સો લીખી બતાદો કાગજપે જારથારે
મે તુમ સતી પતી બીસ્તન ચુકી હે ।
મેરી જાન-લીખો કાગજપે સબ બીસ્તાર
ત્રીલોકમે નથી એસી જેસી લક્ષ્મી ભરતાર

ચોક—ડું.

વાહા જુલાત કલમ ઓર પત્ર રખા મંગાકે
મેરી જાન-અપના સુધરમ અનુસરકે
લીઆ લપટ સ્વામીકા હાથ છાતીસે ભુજ ભરકે
સતકે પ્રવાહસે કરમે ચેતન આયા
મેરી જાન-લગા લીખને કર કલમ ધરકે
ધડ રનમે ઓર સીસ લે ગએ પાસ રઘુબરકે
નીંદ્રા જીત લક્ષમણ નીરહારી બ્રહ્મચારી
મેરી જાન-ઊસીને મારાહે બલ કરકે
બ્રહ્મરૂપ બન ગયા ત્રીયામે સરન હરી હરકે

જુલે.

સુન બાત સતીને ધરનપે પટકી ખાઇ
સુરૂ લોચનાકો સખીઅનને બાત સમજાઇ
ફીર કંચનકી સુખપાલ વાહા મંગવાઇ
સતીને ધરાકર પતીકા બીચ ઉઠાઇ

ચોપાઇ.

સખી લેના મેરે છેલ્લે શમરામે-બીન સામ સુના કંચન ધામે
દેખ રોતે પુર વાસી તમામે-ચલી સતી કર સબસે પરનામે

દોહરો.

રોતી પીટતી આઇ સુરૂલોચના રાવનકે ભોવન
દેખ સતીકા હાલ લગા કરનેકો સોચ દસકન

શેર.

રખ દીઆ કર પત્ર ઓર મુખસે સુનાતી હાલ હે
તાત સચ કહુ બાત સુત આપનેકા આયા કાલ હે
ધડ પડા રનમે ગએલે સરજાહ દીનદઆલ હે
સુન સીહાસનસે ગીર પડા દસકંન હોબે હાલ હે

ચાલ છોટી.

સુન હાલ રોતી આઇ હે મનોધર રાની
મે બની અપુત્રવાન ભુલ જીંદગાની
મે લાખ કહી પર પીઆ એક ન માની
ડુબાયા અપના પરીવાર નાથ અભીમાની

જે જાનકી શ્રી ભગવાન કીતીરીયા જાનો
મેરી જાન-ડાલ પર ગાને સમજ કરનાર
ત્રીલોકમે નથી એસી જેસી લક્ષ્મી અવતાર

ચોકુ—૪

બીન પુત્ર પીયા ઓવસુકી લંક હે સુની
મેરી જાન—અંધમતીમંદ પીયા અસાન
ઈંદ્રજીત મરનેસે નાથ મે બની અપુત્રવાન
અય જીવ તુજે કાયાસે ક્યા મતલબ હે
મેરી જાન-છોડ કાયાસે નીકલ જા પ્રાન
ઈંદ્રજીતસે મીલ જીવ દોનો બને બેઠ રહા વિઈમાન
ફીર સુરૂલોચનાસે કહે મનોધર સુકર
અરે પુત્રી-પતીકા સરલે સતી સુજાન
સતી સમજ કરદેવગે તુજે હે દીન બંધુ ભગવાન

જુલ

ફીર ચલી સતી સરલેને પાંસ રઘુબરજી
જાહા બેઠે સીરી ભગવાન સુવેલુ પરજી
સતીકે દેખ પ્રુ બોલે બાલુ બંદરજી
ભગવાન જાનકી આઈ અપને મંદરજી

ચોપાઈ

કહે રામ સુનો કપીજં-ને-જબ જીતાહે દસકંને
તબ જાનકી અપને ભવને-ફીર બોલે વાહા બીબીષંને

દોહરા

સુનો સીરી ભગવાન સતી એ ઈંદ્રજીતકી નાર
મસ્તગ જાચને આઈ આપસે સેસ સુતા સકુમાર

શેર

શુરૂલોચના કહે દીનમે પ્રભુ કહાતે દીનદયાલ તુમ
સતપે કીરપાલ પ્રભુ કાલકે હો કાલ તુમ
સરમેર સ્વામીકા હો કરૂનાકેનીધ કીરપાલ તુમ
જલનેકા લગતી દેર મુજકો દો સમજકર લાલ તુમ

ચાલ છોટી

સુબહને સતીકો ચરન નમોઉઠવાઇ–મસ્તગ કીઅબાર કહે
સતી તું કાહાસે પાઇ
કહે સતી ગીરા એક દરન ભવનમે આઇ–સબ લીખી
ભુંજને મુજે કહાની સુનાઇ
સબ કવી કહે રઘુનાથ બાત સબ જુઠી
મેરી જાન–એકર દાહા લીખે સુનો કીરતાર
ત્રીલોવનમે નથી એ સીર્જસી લક્ષમી અવતાર

ચોક—પ

કહે સુગરીવ સેન્યા પતી સુનો શ્રીપન તુમ
મેરી જાન–કપટ છલ કરકે આઇ હે નાર
અચેતન કર કહા લીખે કાગજ પે રન બીરતાર
રઘુનાથ કહે સુગરીવ બાત એ સચહે
મેરી જાન–કપી કહે હસે મસ્તગ કીરતાર
તબ મે જાનુ સતી સુરલોચના અતીપતીપે પીયાર
રઘુ બરકે હુકમસે કપીને મસ્તગ દીના
મેરી જાન–સતીને કીઆ હે અંગીકાર
જરા તો હસ કે બોલો સામશ્રી સુખસે પ્રાણ આધાર

જુલ

બીન હસે હાસી હોવેગી પીઆબાદરસે
તુમ હસો પ્રાણ મેવારૂ તુમારે પરસે
મેરા તાત બુલાતી તો બચતે કાલ જબરસે
તકસીર માફ મેં માંગુ સામ સુંદરસે

ચોપાઇ

મસ્તગ હસ કહે સુનદા સુજે કોન બચાવન હારા
તેરે તાતને મુજકો મારા અપના નહી ધરમ બીચારા

દોહરો

જીસકી તું હામત બતલાતી કીની ઉસીને ઘાત
મેરા મસ્તક કાટકે લાઆ રંનસે તેરા તાત

શેર

લછમન કહે રઘુબીર બાત એક સુનો પુરણ બ્રમહે
લામાત મારા હાથસે મેને કીઆ અધર્મ હે

છુટના મુસકેલ મુજે બંધન હુવા એ કુમહે
રનમે પીતા પુત્રકા કરે બધ ક્ષત્રીકાએ ધર્મ હે

ચાલ—છોટી

શેરોકે થી લછમનને ધુમ મચાઇ
લક્ષમનકો દેખવા હુરોને લગે રઘુરાઇ
સુનાયા જ્ઞાનકર બોધ કયા બાત બનાઇ
દુનીયાકો અપની માનુસી લીલા દીખલાઇ
સુરૂલોચના તાત અપનેકો દેખકર રોતી
અરે પીતા—નહી પીછાના મેરા ભરથાર
ત્રીલોકનમે નથી એસી જેસી લક્ષમી અવતાર

ચોક—૬.

ફીર રામચંદ્ર યું કહે સેસ સુતા સુન
અરે પુત્રી—કરદુમે જીતા તેરા સામ
નગ્મા નગ્ન એક રચદું લંક ઓવકી અનોપમ ધામ
મે ચાર પદાર્થ પાઇ આપ દરસનસે
માહારાજ—મુજે અબ કયા હે ધામસે કામ
જન્મ સફલ હો ગયા નજરસે દેખે આતમરામ
ઈસ જગમે અબ જીનેસે કીઆ મતલબ હે
માહારાજ—મે જલ જાવુંગી સંગ લે સામ
ચલી વાહેસે સતી તાત અપનેકો કર પર નામ

ઝુલ

કહે કપી સુરૂલોચના સતી તુજં ધનધનજી
હસેવા આ સામકા સીસથા અચે તનજી
આઇ સીંધુ તીર ઘડ લેકે છોડ સબ રંનજી
મંગવાએ કાસ્ટ જલનેકો અગર ચંદનજી

ચે પાઇ

સીંધુ તીર ચીતા બહકાઇ—અપને હાથસે અગની લગાઇ
હરસમરણ ભીતર જંમપડ—રાવણ ઓર મંદોધર આઇ

દોહરો.

જલકે ભસમ હો ગઈ પતી સંગ જરા ન કીની ધીર
શ્રીમાન પેચક ગએ સતી ઓર પતી સરણ રઘુબીર

સેર.

મુરલોચના કે ખ્યાલપે અજ્ઞાની ધ્યાન લગાએગા
જીતે મુક્તી મીલે જન્મ મરણસે છુટ જાએગા
જો કોઇ સુનતે સુનાતે ઓર કોઇ નર ગાએગા
તર જાએગા ભવ સીંધ જટ મુક્તીકા મારગ પાએગા

ચાલ છોટી.

એ મુરલોચનાકા ખ્યાલ સીવલાલ બનાવે
તુરેવાલેકે ખ્યાલપે ખ્યાલ સુનાવે
કભી ઈસ છન અબતુ કોઇ હમલમે ગાવે
નસીયતમે તુજે દો કાન પકડ ઉઠવાવે
કહે ગાંડાભાઈ અબ હરામ ઈસ છન ગાના
મેરી જાન એસે છન સુનાવું મે દો ચાર
ત્રીલોવનમે નથી એસી જેસી લક્ષમી અવતાર

રંગત—લંગડી—ખ્યાલ—આગબોટનો.

દમાના સીધું રતનાગર—તમે કંઇ અધમ પાપી પ્રાણી તાર્યો
ડુબાડી વીજલી—નીરદે કેમ થઇને માણસોને માર્યો—ટેક
હવી સ્ટીમર એક વીજળી નામની તેનુ જરા સાંભળો બયાન
ધ્યાન ધરીને-એક ચીતેથી સાંભળો દઇને કાન
સાલ ઓગણીસે પીસતાલીના કારતક સુદ પાંચેમ દીલજાન
વાર મરેઊ-તારીખ આઠમી નવેમ્બર માસ નીદાન

સેર.

સને અરાડ અઠયાસી અંગ્રેજી એ દીન ઉપરજી
ફરતું હતું વીજલીના સીરપર કાલનું ચકરજી
ઉનારૂ લઇ ઉભી હતી કચ્છ માંડવી બંદરજી
પેસીંજર ગાડી સાતસો વળી બીજો માલ અંદરજી
ઉભી હતી વીજલી ભરીને માલ ડાકના પરબાર્યો
ડુબાડી વીજલી નીરદે કેમ થઇને મનુષ્યોને માર્યો

ચોક—૧.

ઉતારૂ મુંબઇ અને વેરાવળ-પોરબંદરના સઉ લઇને
આવી દુવારકા-રાંડ વીજલી સઉની વેરણ થઇને
રૂપેણ બંદર ફરીને પાછી ઉભી દુવારીકામા જઇને
ખરે મધ્યાને-કલાક બારે ત્યાં ઉભી લંગર દઇને

સેર.

ઉતારૂ ઉતારયો દુવારકા બંદરે કંઇ નર નારજી
કંઇ રહયા બેસી ઉતારૂ લઇ પોતે પરીવારજી
નીરભે થઇ બેઠા હતા-કંઇ લઈ ધન ભંડારજી
કંઇ બેઠા સ્રીને ઘેર મલવાના ઉમેદવારજી
જાન હતી અગીઆર બોટમા સુકન તે સઉને નહી ધાર્યો
ડુબાડી વીજલ-નીરદે કેમ થઇને માણુસોને માર્યો

ચોક—૨.

ત્યાંથી વીજલી ઉપડી માણુસો લઇને એકસો પંચીયાસી
કોઇ કચ્છી-કાઠીઆવાડી કોઇ મુંબઈ વાસી
તે સઉને લઇ ચાલી રાંડ વીજલી લટકે મટકે ખાસી
સાગર મધે-આવી સપડાઈ પડી તેપર ફાંસી

શેર.

વાઓ પવન ઘનઘોર ઘટા એક આભલી આવી ચડી
વરસી રહી ચોધાર તે વીજલી ઉપર તુટી પડી
ગાજેને વીજે મેઘ બઉ જેમ વરસે શ્રાવણની ઝડી
ઝડી ખાતી આવી પોરબંદર વીજલી ચક્કરે ચડી
જોઈ માહા તોફાન સાગરમા લોકો સઉ હીમત હાર્યો
ડુબાડી વીજલી નીરદે કેમ થઇને માણુસોને માર્યો

ચોક ૩.

રોકવા લેવી સાહેબે કાલે વાવટો કીધો ઘડીઘડી
પણ ન રોકાઇ—વીજલી બદ દરીએ વમલમા પડી
જોઇ માહા તોફાન કહે સઉ કરમ કોઇના આવ્યા નડી
સમજો ભાઇઓ-આપણી આવી પોહચી અંતની ઘડી

શેર.

જોતા હતા વીજલીને વેરાવલ સુધી સઉ લોકજી
પછી નહી દ્રષ્ટે પડે એમે આસા એની ફોકજી

ગભરાઈ ઉઠયા સઉ જનોના દીલમાં છાઓ સોકજી
કોઈ કુટે માથા અને કોઈ રડે પોકા પોકજી
અરે દયાળુ દીનાનાથ આ કીધા કામ સઉ અણધાર્યા
ડુબાડી વીજલી-નીરદે કેમ થઇને માણુસોને માર્યા

ચોક—૪.

વીજલી કડાકા કરે અને ત્યાં વરસે મેઘ બઉ મુસલધાર
આગબોટ પર-આવીને તુટી પડયો આફતનો માર
અતી ગભરાયા લોક સુકીને પોક રડે સઉ નરને નાર
નીર અપરાધી-હમે નીરદોસ પ્રાણી પ્રભુ પાર ઉતાર

શેર.

કોઇ ભજે માહા દેવ માતા-કોઈ પીરોને ચાહાએ છે
કોઇ ભજે રતનાગર હેતે કોઇ હરીગુણ ગાએ છે
કોઈ પછાડે હાથમાથી કોઇ ઊડી અથડાએ છે
કોઇ રડે બહુ જોર સોરે-કોઇ ગરીબ ધમ ખાએ છે
કપતાન ધીરજ આપે સઉને સુકરીએ કામ થઆ અણધાર્યા
ડુબાડી વીજલી-નીરદે કેમ થઇને માણુસોને માર્યા

ચોક—૫.

બાલોને જોઇ રડે છે માતા-માતાને જોઇને રડે છે બાળ
અરે વો માતા—અવે સુકરીએ આપણો આવ્યો કાળ
રડે બેન જોઇ ભાઇ ભાઇ જોઇ બેન રડે થઇને કંગાળ
ભાઇ આપણા-માતપીતાઓ સુણી મરસે તતકાળ

સેર.

અરે દીન બંધુ હરી તું તોડ ફાસી કાલની
સાભલો અરજી અમો રંકો ગરીબ કંગાલની
લીધી નાભામા ખબર તે મઆરીના બાલની
તેમ હે તેથી હરી હમો રંકને સંભાલની
તારા માર્યા કંઈ મરી ગયા-પ્રભુ તર્યા કંઈ તારા તાર્યા
ડુબાડી વીજલી-નીરદે કેમ થઈને માણુસોને માર્યા

ચોક—૬.

ઊંચે આભ અને નીચે નીર નદી દીસે જોઈ રડે નરનારી
કપતાન કાકા-આપણી નથી ઊગરવાની બારી

કપતાન કહે હુ નહી મરવા દઉ—એવી ધીરજ આપી ભારી
પછી કપતાને-ઉતાર્યો નીચે ઉપાડીને બારી

સેર.

ઉતાર્યો લોકોને નીચે—ત્યાં અંધારૂં વીકરાળ છે
બીછાવી ત્યાં જાળ થઇ વીકરાળ ઉભો કાલ છે
ડુબી જલમાં વીજલી ચકર ખાઇને તુતકાલ છે.
સઉ રંક પ્રાણી ડુબીઆ—રહયો જાહનો તાંહ ધંનમાલ છે
ઊમેદવાર કંઈ ગુવા ડુબી નહી કામ થઆ મનના ધાર્યા
ડુબાડી વીજલી—નીરદે કેમ થઇને માણુસોને માર્યા

ચોક—૭.

કોઈ કુવારા કોઇ પરણેલા—કોઈ પણુવા લઇ જાતા જાન
કોઇ ખલાસી—મજુર ઇજનેર કમાની કોઇ કેપતાન
ધાવતા નાહના બચા છાતીએ—ડીચડી મોમા રહી ગઇ છે થાન
કોઇ મરદો—હતા બરડા ડોસા કોઈ માહા બર જુવાન

સેર.

માતાને બાજયો દીકરો—દીકરાને બાજી માતજી
એકએકને બળગી પડેલા હતા બાથા બાથજી
કોઇ થયો નારી વીના નર—નાર થઇ વીણુ નાથજી
દયાના સીંધુ કેમ હરી સઉને લીધા સંગાથજી
અનેક પાપીને માર્યો પ્રભુ નહી કેમ કોઇને ઉગાર્યો
ડુબાડી વીજલી-નીરદે કેમ થઇને માણુસોને માર્યો

ચોક—૮.

ઘેરઘેર સઉ વાટ જોતાં એક માસ થઓ મારા દીલજાન
પછી ખબર થઇ—ડુબી વીજલી વેરણુ સઉના લઇ પ્રાન
કોઇના ભાઇ બગની માતા—અને કોઇની અસ્ત્રી કોઈના સંતાન
સઉ સઉ ક્રીરીઆ—કરીને બેઠા ધરી ઈશ્વરનું ધ્યાન

સેર.

ક્રીરીઆ કરી વીધી સુજબ—સઉ સઉએ સઉની નાતમાં
કંઈ ભટકતા થઈ ગઆ કંઈ નારો બેઠી એકાંતમાં
તમે માતા તમે પીતા તમે બગની ભ્રાતમા
આવો વખત કદી કોઇને ના લાવસો પરમાતમા
તમે દયાના સાગર શ્રી હરી—અનેક બગતાને તાર્યા
ડુબાડી વીજલી—નીરદે કેમ થઈને માણુસોને માર્યો

ચોક—૮.

નથી વીજલી નારીએ દગો દીધો તે ડુબી તેનો આવશે સરમ
તમારા જેવા-દુસ્ટો કંઈ અભાગીઆના નડ્યા કરમ
કલગી નારી છે માતા તમારી—ની દયા કરી ઉઘાડાવો ભરમ
તુરરાવાલાને-માતાને સ્ત્રી કહેતા નહી આવે સરમ

સેર.

માતાને સ્ત્રી કહેં એવા—કપુત ઉછાર્યાં લાડમા
સાંભલી ના રહયો જીવ તુરરાવાલાની નાડમા
કથે આવા ખ્યાલ નીત સીવલાલ રહી ઓલપાડમા
મુકામ ફલીઆનો કહુ ઓલપાડ ઘાંચીવાડમા
ખતમ થઓ એ ખ્યાલ હવે તમે ગાસો તો સુકરીત હાર્યાં
દુબાડી વીજલી—નીરદે કેમ થઇને માણસોને માર્યાં

ખ્યાલ કૃસ્નલીલા-રંગત-છોટી.

અય સખી કનઇઓ ફોડે હે દધકી મટકી
કર પકરકે મેરી લાજ લીઇ ઘુઘટકી
ચોલીમે ઉલફત કરે કે લપટ ઝપટકી
છલકરકે મેરીછીની દધકી મટકી
જોબન રગડે ઓર બઈઆ પકડ કર ઝટકી
બલજોરી કરી અટકાએ ચામસે અટકી
જા કહુ બાત કંસાસે નાગર નટકી
કર પકરકે મેરી લાજ લીઈ ઘુંઘટકી

ચોક—૧.

ભગ ગઇ સખી એખેલી મોહકો પટકી
નામાની એક ફીર ઓતં સામને હટકી
સમજાઓ સખી કુછ બાતમે ઊલટપ લટકી
મે કૈસે જાવુંજ લરો રોકી રાહ પન ઘટકી
મે કહી હકીગત સબી એ બનસી બટકી
કર પકરકે મેરી લાજ લીઈ ઘુંઘટકી

ચોક—૨.

ગાતા હે સખી રાગની સામ ઘટ ઘટકી
બસ ગઈ સાંવલી મુસ્તક લેજે ખટકી

એક સુનો સખી કહુ ઉપર કાલીંદી તટકી
કેસા સુખસે કરૂ લાલીરૂ ઓ યાર સુખટકી
છબ બસ ગઇ હીરદે કાલી નાગન ચટકી
કર પકરકે મેરી લાજલીઇ ઘુઘટકી

ચોક ૩

બંનસરી સુંની જબસે તબસે મે પૂટકી
બજાતા રાગ રાગની સામ સોરટકી
ના જાવું ઘર મારગમે સુનકે અટકી
મે સામ સુંદરકો દેખન ઘરઘર ભટકી
મરગએ કંઇ સીવલાલસે જીસને હટકી
કર પકરકે મેરી લાજલીઈ ઘુઘટકી

ખ્યાલ—ખુદા-યાદ ભગતી—રંગત—છોટી.

અય મેરે પરવર તું મોહકો જરદે
જર દે ચાતો તું ગલેપે ખંજર ધરદે
મય આસીક ખુદા બેસબર તુમોહે સબરદે
લે છીન ગરીબી ખુદા તવંગર કરદે
આરકે કે દરદકો જાને ન તુબે દરદે
એક રેહેમકા પીયાલા ખુદા તું મુજકો ભરદે
અય કાસીદ જાકે ખુદાકો મેરી ખબર દે
ઝરદે ચાતો તું ગળેપે ખંજર ધરદે

ચોક ૧.

તું ખુદા હે ખુદ આસકકો કછુ હુ નરદે
ન ભુલુ કદી આસાન ઇલાહી કરદે
ક્યા કમી તેરી દરગાહમે એક તુબરદે
બરદે હોરંતુ તું ચાહે ખુદા કસ કરદે
પીયાસા આસકકો પીલા જાએકો સરદે
ઝરદે ચાતો તું ગલેપે ખંજર ધરદે

ચોક—૨.

એ હરી આપ ખુદ ખુદા પરખકો કરદે
કુચેમ અપને પરવરદીગાર તું ધરદે
તું ખુદા હમારે હમહે તેરે બરદે
દીદાર તેરે ખુદ તું દીખાદી હબી તરદે
અરતેરે ઇસ્કકી ખુબ અગન દીલ બરદે
ગરદે યાતો તું ગળેપે ખંજર ધરદે

ચોક—૩.

અલાહ તે આસકકોનેક નજર દે
બેપરકો પરવરદીગાર તું અબ પરદે
કુછ ખબર તુ લે મોહતાજકો એક બસ્તરદે
કહે હુસેન તેરે નામકે દો અખસરદે
સીવલાલ કહે દુસમનકો માર નસ્તરદે
ગરદે યાતો તું ગળેપે ખંજર ધરદે

સખી.

સીતા કહે વીજયા સખી કહો કાહા લક્ષમણ રામ છે
બીજાને વરવાની નથી-બસતેજ મારા સામ છે
વરી ચુકી હરને સખી-સીવ ચાપનું એક નામ છે
સઉને રજા આપો તમે-બીજાનું યાહા શું કામ છે
જનકને જઇ કહો સખી-પીતા ઘણા બે કામ છે
ઉસ્તાદ મારા તેજ બસ-સીવલાલ જેનું નામ છે

ધોસો.

સખી સ્વામીની કઉસલ્યા માત
સખી સ્વામીના દસરથ તાત
સખી સ્વામીને કહો એક વાત
સખી સ્વામીને લાવો એકાંત
સખી સ્વામીથી કરૂં હું વાત

સખી સ્વામીની છે ઉતમ વાત
ચઈતર સુદ નવમી સુકલ પક્ષ સાર
થઓ તે દીનને રામા અવતાર

સખી.

બીજ નાર કહે ઓધવ જઈ—કેહેજો હમારા સામને
મથુરામા જઇ નીરદે થઇ—ગઆ ભુલી ગોકુળ ગામને
વ્યાકુળ થઇ વીનતા ફરે—સઉ ભુલી ઘરના કામને
એકવાર હરી પાવન કરો—આવી હમારા ધામને
કહેજો તમે જઇ પ્રેમે રટીએ છે તમારા નામને
માને નહી કૃષ્ણ તો કહેજો વાત એ બલરામને
સીવલાલ કહે તું જા જઈ પીલે ગુરૂના જામને
કહે સખીપર સખી નહી તો ધીક તુલસીરામને

ઘોસો.

આવ્યા જમના ત્રટે ચાલી
હમારા ચીર લઇ વનમાલી
બેઠા જઇ કદમની ડાલી
નારીઓ સઉ નગ્ન નીચાલી
લાગી તે દીવસથી તાલી
સામીને સંદેશો કહેજો
સીખામણ સારી રીતે દેજો

સખી.

માબાપ વનાનો પુત્ર જે તેને તો દુખનો માર છે
નમાઓ થઈ જગમાં ફરે—દુરબળ તેનો અવતાર છે
જે સ્ત્રીનો સ્વામી મુવો તેને સોક દહાડા બાર છે
તેરમો દહાડો થઓ કે ઝટ બીજો તઈઆર છે
દુખ મોટું સમજો યારો—વાંજણી જે નાર છે
લોક મેહેણા મારે તેના જીવતરને ધીકકાર છે
પુત્ર વીના સમજો બીરાદર સુનો આ સંસાર છે
સીવલાલ તો સાચું કહે બસ કઠણુ લોકાચાર છે

ધોસો.

નથી રેવાનું કોઈ અમર
મરવું અમને સઉને બહેતર
માપ નેકીનું જગમાં ભર
કાળની છુરી છે ઠોકર
માટે મુખથી તું ભજ હરહર
ભજીને આ ભવ સીંધુ તર
સાંભળી સીવલાલ ભાઈનું નામ
નાસી ગયા કંઈ નીમકહરામ

ખ્યાલ-હોલી રંગત લંગડી.

ઘણે દીવસે આવી છબીલી આજ તુમારી આટીમા
નહી જવા દઉ-ઘણો રસભર્યો છે તારી છાતીમા
લઈને હાથ પીચકારી પીઆરી ઘુઢતો તને વંદરાવનમા
માહા મહીનાથી-ઘુંઢતા મલી મને તુફાગનમા
પ્રેમથી બોલી નાર-નાથજી છે ઈછા મારા મનમા
રમુ હું હોલી-કૃષ્ણજી પણ હું છું બાલા પનમા
કસી મારો કુમકુમા નાથજી-વાગે મારા જોબનમા
તેથી ડરૂં છું-નહી તો હું ગણુતે તમને તન મન ધનમાં
છોડો હાથ બસ નાથ જવું છે જમવા મારે નાતીમાં
નહી જવા દઉ ઘણો રસ ભર્યો છે તારી છાતીમાં

ચોક—૧

પછી નારપર સીરી કૃષ્ણજી મારે કુમકુમા સનન સનન
તમારો કુમકુમા-કૃષ્ણ મને વાગે છે કોમળ જોબન
રમ હોલી દીલ ખોલી પ્રેમથી નહી આપુ તુજને અડચણ
બોલ હસીને-પ્રેમનું લેવા દે મુજને ચુંબન
કાલે રમશુ હોલી આજ ઘેર જાવાદો શ્રીકૃષ્ણ
સાસુ પુછસે-કોણે રંગ છાંટયો લુંટયું તારૂ જોબન
કોણે છાંટયો રંગ પુછસે સાસુ ભુંડી ભર નાતીમા
નહી જવા દઉ-ઘણો રસ ભર્યો છે તારી છાતીમાં

ચોક—૨

શ્રી કૃષ્ણનો પુરણ પ્રેમ જોઈ–થઇ આધીન સુંદર
તમારે સારૂ–સામ હુલાવી રંગની પીચકારી
પકડી પ્રેમથી હાથ સુંદરે શ્રીકૃષ્ણ ઉપર મારી
અતી પ્રેમથી-નાર પર ગુલાલ નાંખે ગીરધારી
સામને સુંદર મલી બીજમાં ફાગ મચાવ્યો છે ભારી
ચુવાચંદન–અબીલ ગુલાલની ધુમ મચી સારી
પકડી સામને કહે છે સુંદર-હું સમજી તમારી કાંતીમા
નહિ જવા દઉ–ઘણો રસ ભર્યો છે તારી છાતીમા

ચોક ૩.

પકડી પીતાબર કહે સુદર-નહી સામ હું જાવા દેવાની
તમારી પાસે કૃષ્ણ હું આજે ફગવો લેવાની
જે જે આપ કંઇ જુલમ કરો તે તનપર મારા સેવાની
નહી જો આપો-ફગવો તો વાત સખીને કેવાની
તકસીર માફ હું માંગુ સામ છઉ દાસી હું તમ જેવાની
રાતને દહાડો-જબાપર નામ તમારૂં લેવાની
કહે ખ્યાલ પર ખ્યાલ કથી સીવલાલ રહે સુખ સાંતીમા
નહી જવા દઊ-ઘણો રસ ભર્યો છે તારી છાતીમા

બાલ પતી વીસે–રંગત લંગડી.

કહુ કરમની કાહાની સખીરી પતી મારો બાલાપનમા
હું ભર જોબનમા–પતીને જોઇ બલું છુ તનમનમા—ટેક
નવજોબન હું નાર વસ્ત્ર સણગાર પેરી લીધા અંગે
અતી ઉમંગે સાસરે ગઈ રમવા પીયુના સંગે
મારો પતી નાનું બાલ જોઇને હાલ થઇ ચીતમા અંગે
ગુલાબી રંગે-ઉડી ગયો પતી જોઈ થઇ દંગે
પ્રેમે પીરસુ પણ ન સમજે સારા માઠા ભેજનમા
હું ભરજોબનમાં–પતીને જોઈ બલુ છું તનમનમાં

ચોક—૧.

પ્રેમ કરી બોલાવું સખી હું પ્રીતમને મારી પાસે
જોઇને નાસે–રહી ગઇ દીલની ચઉ દીલમા આસે,

વરસની ઉમર થઈ પણ પતી બહુ નાહના ભાસે
૯ સું થાશે-ભપકે ભરપુર આ જોબન વહી જાસે
ટોલી રહી હું કલી કલી જેમ કેસુર ખીલે ફાગનમા
હું ભરજોબનમા-પતીને જોઈ બલું છું તનમનમાં

ચોક—૨.

પ્રાતસ કાલે ઊઠીને સુવો રોટલો માંગે થઈને કાલો
સાસુનો વાહલો-બોલાવું જરા તો મને આપે ગાલો
સાસુજી શું કહું તમારા પુત્રને સીખામણ આલો
મને નીહાળો—ભાલો ફારગતી છોટો મારો પાલો
પાડપડોસી જોઈ મહની ઝાલ ઉઠે તન બદનમા
હું ભરજોબનમા-પતીને જોઈ બલું છું તન મનમાં

ચોક—૩.

પ્રાણ પતીની સાથે સખી એક દીવસ હું સુતી માલે
ચુંબન ગાલે—લઉં પણ પતી નહી બોલે ચાલે
રીત પ્રીતની સમજાવું હું તારે સુવો આંસુ ઢાલે
જરા ન હાલે-પાંસે સુઈ રહે જાગે પ્રાતસ કાલે
હું જાણુ સરમાતો હસે પણ નથી સુવો પુર સાતનમા
હું ભરજોબનમાં-પતીને જોઈ બલુ છું તન મનમાં

ચોક—૪.

વેરણ થઈને વીધાત્રીએ-ખોટા લેખ લખી આ મારા
ઉઠે લાહરા—માંગીસ બદ દુવા રાંડ હકમા તારા
સીતલ કરો મન મારૂ દીલથી દુર કરો દુખના ભારા
સીવલાલ પીયારા—લાગે મને તમારા લક્ષણ બઉ સારા
મોહાભાઈ કહે પતી આવશે કાલે તમારો સમજનમા
હું ભરજોબનમાં-પતીને જોઈ બલુ છું તનમનમા

સમાપ્ત.